

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čepovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Prvi proračun dravske banovine.

Z včerajšnjim dnevom — s 1. aprilom — je stopil v veljavo in izvrševanje prvi proračun dravske banovine, ki bo veljal do 31. marca leta 1931. Potrdil ga je na predlog bana finančni minister dne 21. marca t. l. Podati hočemo v glavnih potezah sliko prvega proračuna dravske banovine ter dodati v svrhu primerjanja zadnji proračun mariborske oblasti.

Proračun dravske banovine.

Ta proračun izkazuje 136,062.286 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. — Predvideni so ti-le dohodki:

	Din
Državne dotacije (založbe)	30,886.622
prebitek dohodkov banovinskih podjetij in ustanov	1,833.864
takse in doklade	85,680.000
razni dohodki	17,661.800
Skupaj	136,062.286

Izdatki pa se delijo sledeče:

Banska uprava, cent. urad	11,904.249
kmetijski oddelek	14,337.871
prosvetni oddelek	8,891.418
tehnični oddelek	31,028.479
oddelek za socialno pol. in narodno zdravje	41,357.189
oddelek za trgovino, obrt in industrijo	3,483.303
agrarne operacije	772.000
banovinski dolgovi	11,000.000
razni izdatki	13,287.777
Skupaj	136,062.286

Proračuni banovinskih podjetij in ustanov predvidevajo 29,342.739 Din izdatkov in 31,176.603 Din dohodkov. Čisti dobiček je izkazan v proračunu banovinskih dohodkov.

Kar se tiče dohodkov, je državna dotacija za nekaj milijonov manjša, nego je bila skupna založba in podpora države obema bivšema oblastima. Znatno pa je višja postavka taks in doklad, ki znaša 85 in pol milijona dinarjev nampram 53.3 milijonov dinarjev, kolikor so znesle te postavke v obeh lanskih oblastnih proračunih. Dohodki iz trošarin na alkoholne pijače so predvideni nekoliko nižje nego so bili v obeh lanskih oblastnih proračunih, kjer so znašali 39 milijonov dinarjev, dočim je

v banovinski proračun vpostavljena svota 35.8 milijonov dinarjev.

Upeljana je 40odstotna doklada k vsem neposrednim državnim davkom: 1. na dohodek od zemljišč (zemljarino), 2. od zgradb (zgradarino), 3. od podjetij, obratov in samostalnih poklicev (pridobnino), 4. na rente (rentnino), 5. na dobiček podjetij, zvezanih javnemu polaganju računov (družbeni davek), 6. na dohodek od nesamostalnega dela in poklica (uslužbeni davek). Donos te 40odstotne doklade k vsem neposrednim državnim davkom bo znašal 30 milijonov 800 tisoč dinarjev.

Med izdatki zavzema najvišjo postavko oddelek za socialno politiko in narodno zdravje, in to radi izdatkov za bolnice in humanitarne ustanove. Na drugem mestu se nahaja tehnični oddelek, ki potrebuje velike zneske za vzdrževanje cest in potov. Na tretjem mestu se nahaja kmetijski oddelek.

Proračun mariborske oblasti za l. 1929.

Proračun dravske banovine je nekoliko večji, nego sta bila proračuna mariborske in ljubljanske oblastne samouprave. Proračun izdatkov ljubljanske oblasti za leto 1929 je znašal 69.6 milijonov D, mariborske pa 63,881.569 D. V svrhu primerjanja hočemo navesti nekaj podrobnosti poslednjega proračuna. Med izdatki v znesku 63,881.569 Din je bilo določeno med drugim

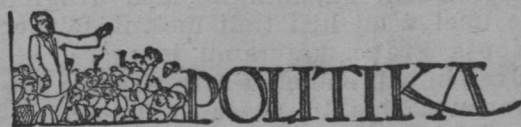
	Din
za javna dela	9,392.453
za kmetijstvo	6,172.329
za zdravstvo	17,148.000
za socialno skrbstvo	1,528.000
za kmetsko-nadalj. šolstvo	428.900
za šolstvo in prosveto	954.000
za obrt, trgovino, industrijo	796.000

Med dohodki mariborske oblasti so bile te postavke:

državna dotacija (založba)	11,037.043
obl. imovina in obl. zavodi	25,593.528
davki, takse in doklade	24,586.000
razni dohodki	2,720.000
skupno	63,936.569

Kar se dostaja od samouprave naloženih davkov, taks in doklad, je bila upeljana davščina na ponočni obisk gostiln, kavarn, barov in na kvartanje, podljšanje policijske ure in na plesne prireditve; oblastna taksa na motorna vozila, na zakupnino lovišč, na električen tok, na zaposlitev inozemskih uslužbencev, na lovske karte itd. Naložena je bila 100%na oblastna doklada k državni trošarini na pivo (predvidena v znesku 3 milijonov dinarjev), 100odstotna doklada k državni trošarini na žganje, rum in likerje (2,700.000 dinarjev), 100% doklada k državni trošarini na špirit (3,200.000 dinarjev), 50 par naklade na 1 liter vina in 30 par na 1 liter vinskega mošta (predvidena v znesku 5,500.000 dinarjev).

K neposrednim državnim davkom pa je mariborska oblast upeljala te-le doklade: 1. 50% doklada na davek obrti, trgovine in industrije (izvzeti so bili obrtniki in obrati, ki imajo manj kot 4 kvalificiranih pomočnikov, torej v praksi vsi manjši obrtniki in trgovci po deželi, krošnjariji itd.); 2. 50% doklada k državnemu davku na rente (predvidena v znesku 230.000 dinarjev); 3. 50% doklada k državnemu davku na dobiček podjetij, zvezanih javnemu polaganju računov (predvidena v znesku 1 milijona dinarjev, plačale so jo razne banke in velika industrija); 4. 50% doklada k državnemu davku za dohodek od nesamostalnega dela in poklica (glasov zakona samo onim osebam, ki imajo mesečno kot samci vsaj 4000 dinarjev dohodkov; predviden znesek 600.000 dinarjev).

V NAŠI DRŽAVI.

Novi državni proračun. Včeraj — 1. aprila — je stopil v veljavo novi državni proračun za proračunsko leto 1. april 1930 do 31. marca 1931. Novi pro-

račun obsega 13 milijard 348 milijonov 13.160 dinarjev izdatkov in dohodkov, lanski proračun pa je znašal 12 milijard 464 milijonov 474.912 dinarjev.

Banski svet. »Službene Novine« v Beogradu so objavile zakon o spremembi zakona o banknih upravah z dne 7. novembra 1929, in sicer njegovega člena 26. Po tej spremembi se ustanovijo banški sveti kot posvetovalni organi bana. Člane banskega sveta po-

stavlja in imenuje na predlog bana notranji minister. Za vsak okraj se imenuje po eden član, razen tega še posebej za vsako mesto, ki ima od 3000 do 15.000 prebivalcev, po eden član, za mesta s 15.000 do 30.000 prebivalcev po 2 člana, za mesta s 30.000 do 50.000 prebivalcev po 3 člane, za vsa mesta z nad 50.000 prebivalcev po 4 člane. Banski svet dravske banovine bo štel okoli 45 članov, in sicer 8 virilistov (predstojnikov vseh oddelkov banske uprave), 24 zastopnikov okrajev in okrog 13 zastopnikov mest in industrijskih središč. Izmed poslednjih dobijo svoje zastopnike Ljubljana 4, Maribor 3, Celje 1, Ptuj 1, Trbovlje 1, Kranj 1, Kočevje 1, Krško 1, Jesenice 1. Kakor zgoraj omenjeno, so banski sveti samo posvetovalni organi ter nimajo odločevalne pravice, kakor so jo imele n. pr. oblastne skupščine.

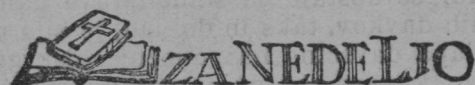
V DRUGIH DRŽAVAH.

Nemška vlada odstopila. Nemška Müllerjeva vlada je odstopila radi za-

konskega predloga o zavarovanju brezposelnosti. — Novo nemško vlado brez socialnih demokratov je sestavil centrumaš dr. Brüning.

Poljska vlada je že dolgo v krizi. Predsednik republike je poveril sestavo nove vlade bratu maršala Pilsudskega Josipu. Upati je, da bo maršal sam podpiral brata in da bo prišlo do sestave delazmožne vlade. — Kljub vsem ugodnim izgledom se setava vlade ni posrečila mlajšemu Pilsudskemu. Predsednik republike Moscicki je poveril sestavo vlade voditelju skupine vladnega bloka, poslancu polkovniku Slaweku. Slawek pripada najožjemu krogu Pilsudskijskih prijateljev.

Londonska razorožitvena posvetovalna so ostala brezuspešna. Časopisje javlja, da bosta sklenili Angleška ter Amerika poseben razorožitven dogovor, Italija ter Francija se bosta pobotali radi moči vojnih ladij v Sredozemskem morju. Sklenila bi se naj zveza držav, ki so zainteresirane že po svoji legi na Sredozemskem morju.

BOJ ZA NEDELJO

Boj krščanstva proti mohamedanzizmu.

Boj z mohamedanci v Evropi.

Začetkom 10. stoletja so bili mohamedanci v Evropi gospodarji na otoku Sicilija (pod južno Italijo) ter v pretežnem delu Španije. Komaj in komaj se je posrečilo muslimanom zabraniti prehod preko Pirenejev iz Španije na Francosko. Iz Sicilije in Afrike so poskušali prodreti v Italijo. V 9. in 10. stoletju so plenili mohamedanci po Italiji, požigali, opustoševali in se polastili nekaterih delov in točk za stalno. Ugnezdili so se celo ob obali južne Francije. Še le v 10. stoletju se spremenil položaj; krščanska Evropa se loti z oboroženo silo neugnanu prodirajočega ter osvajajočega mohamedanzizma. Pred vsem je potisnilo krščanstvo muslimane za stalno na Sicilijo. Tekom 10. in začetkom 11. stoletja jim je bilo iztrgano tudi to oporišče.

Na Španskem so se razmahnila krščanske pokrajine napram Mavrom že v 8. stoletju. Od druge polovice 11. stoletja že napada krščanska Španija mohamedanzizem. Španskim kristjanom pomagajo papeži in križarji iz Francije. Leta 1238 je ostalo mohamedancem v Španiji le še kraljestvo Granada, dokler jim ni bilo tudi to odvzeto l. 1492.

Križarske vojske.

Leta 637 so se polastili mohamedanci Jeruzalema, a kljub temu so še romali kristjani iz zapadnih dežel v svete kraje. Še le okrog 969 so začeli zagrizeni muslimani svetodeželske romarje tolikanj šikanirati ter mučiti, da se je rodila v kristjanih misel: osvoboditi sv. mesta, ki so bila prav za prav skupna last krščanstva. Ko se je okrepilo in utrdilo na zapadu cerkveno življenje in politična moč, je postalo za kristjane

sramota, da je ječala sv. dežela pod vladno neverniki, ki so svete kraje onečaševali. Zapadni kristjani so čutili vedno večje hrepenenje po krajih, kjer je Zveličar živel, deloval, trpel, umrl, vstal iz groba in šel v nebesa. Iz tega neugnanega hrepenenja se je rodilo eno najbolj idealnih ter velikanskih dejanj krščanstva — križarske vojske. Križarstvo je bilo poklicano v življenje od ognjišča krščanskega življenja od papeštva, od njega je bilo podpirano in okrepljeno. Skozi dobo 200 let so se pomikale krščanske čete iz zapada v sv. deželo, dva milijona kristjanov je zrtvovalo življenje v sedmih velikih in več manjših križarskih vojnih pohodih.

Cilji križarskih vojsk.

V boju za osvoboditev svetih krajev je zasledovalo zapadno krščanstvo trojni cilj: 1. Pribroriti si sv. deželo in oprati sramoto, s katero so oštrafotali mohamedanci kristjane. 2. Zavarovati zapadne dežele pred vedno bolj prodirajočimi muslimani, ki so že stali pred vrati Carigrada in grozili s poplavo celi Evropi. 3. Združiti vzhodno Cerkev z zapadno, ki je poznala le enega vidnega poglavarja — rimskega papeža.

NOVICE

Velika sreča v nesreči! V Ormožu je v noči od 23. na 24. sušca pogorela občinska hiša, v kateri so stanovali sami nepremožni najemniki. Med drugimi je imel v tej hiši tudi mestni delavec Kopša Franc, kateremu je zgorel ves živč in ena enoletna svinja, svoje stanovanje. Dne 16. sušca 1930 je plačal ta delavec celoletno naročnino za »Slovenskega Gospodarja«. Ker je zgorela hiša, v kateri je stanoval, je bil torej zavarovan in upravištvo »Slovenskega Gospodarja« mu je dne 31. sušca izplačalo 1000 dinarjev podpore. Ni sicer bogve kako velik znesek, vendar bode

Le delni uspehi križarskih vojsk.

Resnični uspeh boja krščanstva proti mohamedanzizmu ni bil ta, kakor je bil zaželjen. Križarji so si sv. deželo sicer osvojili, a jo obdržali v posesti le sto let. Tudi združitev grško-vzhodne cerkve z Rimom ni bila iskrena in le kratka. Stalno so ostali združeni z rimsko Cerkvijo le Armenci in Maroniti. Križarji so odvrnili za nekaj sto let Turke od Evrope, a slednjič so se ti le polastili njenega vzhodnega dela. Vzrok teh neuspehov križarskih vojsk so bili Grki, ki križarjev niso podpirali, da, jim po možnosti kljubovali. Pridružila se je k vsemu temu še neednost kristjanov v Jeruzalemskem kraljestvu. Kolonistov iz zapada v novo ustanovljeno kraljevino Jeruzalem ni bilo, izvzemši nekaj trgovcev, ki so pa dobri stvari več škodovali nego koristili. Kljub vsem tem le delnim uspehom križarstva pa so utrdile žrtve križarskih pohodov cerkveno življenje, ugled papeštva ter vzbudile zavest skupnosti krščanskih narodov. Na posvetnem polju so po živile križarske vojske trgovino ter promet, izpopolnile rokodelstvo ter obrtništvo z novim znanjem; znanost ter umetnost so znatno razmahnile. Križarji so se na dolgih potovanjih zelo izobrazili, viteštvo se je pospelo na vrhunec svetovnega slovesa.

*

Papež namerava sklicati cerkveni zbor, na katerem bodo zastopani škofoje iz celega sveta. Ob tej priliki bode proglašeno Marijino vnebovzetje kot verska resnica (dogma).

Vprašajte Vaše prijateljice, povedale Vam bodo, da je terpetinovo milo Gazela edinstven pralni prašek. Poskusite ga!

Skoraj smešno je poslušati, kakšna neverjetna lepotna sredstva si mnogokrat neke prijateljice priporočajo! Hočete li čakati, da postanete stara in nagubana, preizkuševaje po vrsti vse to na sebi? Ko Vam ni treba drugega, kot napisati dopisnico stari solidni tvrdki Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, na se preskrbite z brezhibnimi preparati, ki v resnici pomagajo! Poizkusite ob prvi priliki Fellerjevo Elsa-Creme-pomado, Elsa-pomado za rast las! Cena 40 Din za dva lončka gotovo ni previsoka! Poglejte se po 8 dnevih v ogledalu — zadovoljni bode! —

nesrečnemu revežu 1000 Din gotovo prav prišlo.

Opozorjamo na občni zbor Županske zveze v nedeljo dne 6. aprila v dvorani Zadrufne gospodarske banke v Mariboru.

»Delavska politika« je vztrajna v obrambi ruskih boljševoikov in njihovega nastopanja proti krščanstvu in vobče proti veri. Kadarkoli najde v kakšnem nemškem socialističnem listu kakšno izjavo kakega francoskega ali angleškega lista v obrambo boljševoikov in proti akciji krščanske Evrope v zaščito ruskih kristjanov, jo z radostjo in zadovoljstvom zabeleži. Ob rimskega papeža, ki je voditelj krščanske Evrope v obrambi ruskih kristjanov, se obregne, kjerkoli more, da bi njegove plemenite

težnje predstavila v krivi luči. Srce »Delavske politike« je torej na strani nasilnih ruskih boljševikov in proti ubogim, krivično in krvavo preganjanim ruskim kristjanom. »Delavska politika« si bo pridobila globoko hvaležnost ruskih marksistov, če bo v tej smeri nadaljevala. Ali bo sledila ljubezni svojega srca ter bo svoje papirnate šotore predstavila iz Maribora v Moskvo?

Nad 1000 najbolj uglednih bivših radičevcev se bo za letošnjo Veliko noč poklonilo v Beogradu kralju.

Vlomilci odnesli meso in zabelo. V fari Limbuš pri Mariboru so vdrlí neznaní vlomilci v hišo posestnika Mihaela Lešnika na Laznici pri Limbušu. Iz podstrešja so se podali v klet, iz katere so odnesli svinjskega mesa in zabele za 5000 Din. Ravnokar omenjeni je šestí vlom v limbuški fari in o vlomilcih ni ne sluha in ne duha!

Avtomobilna zveza: Poljčane, Konjice, Vitanje je ukinjena, ker se ni izplačala.

Dvoletna hčerkica kovača Kiefferovih tovarn v Št. Lovrencu na Pohorju Sonja je utonila dne 27. marca v kanalu, ki pelje vodo iz Radolne na Ropičevovo žago. Nesreča se je zgodila, ker kanal ni zavarovan.

Tat. Že večkrat se je v Šaleški dolini zglasil pri lastnikih trpežnih čevljev mož, ki rabi samo čevlje. Tako lani v škalski župniji, zadnji teden pa v župnišču v Šmartnem. Da ga ne bo več zapeljala želja po tujih čevljih, so okno, ki so se ga že pred leti uzmoviči posluževali za vlome, zazidali.

3 petrolejem se je polila in se nato užgala soproga trgovskega zastopnika Koritnika iz Prevalj. Umrta je v slovenjgraški bolnici po petdnevnim groznem trpljenju. Grozno dejanje je bilo izvršeno v duševni zmedenosti.

Smrtna žrtev tihotapstva. V Prekmurju ob ogrski meji je bil ustreljen tihotapec Jožef Časar, posestnik v Zevavljah. Bil je star komaj 30 let in premožen, da mu je bilo tihotapstvo s tobakom za pípo le nekaka zabava. Na klic finančne straže ni postal, ta je rabila orožje in krogla je zadela tihotapca smrtno. Našli so pri njem 100 zavojčkov ogrskega pipinega tobaka in 4 tisoč dinarjev.

Otrok utonil. Pod Lipo v Prekmurju je padel triletni sinček Štefana Kalič v apnenco, ki je bila napolnjena z vodo, ter utonil. Nesrečo so zapazili drugi otroci, ko je bil fantek že mrtev.

Taka je hvaležnosti! 32 let je delal mož v Krupovih tovarnah, zdaj ko je star in slep postal, so ga poslali v domovinsko občino v Jugoslavijo. Zraven je prišel račun za hiralnico v Avstriji za okroglo 7000 Din. Moža mora vzdrževati občina in javna dobrodelnost!

Od 14 jih je utonilo 12. Na Ohridskem jezeru se je zgodila v nedeljo dne 30. marca popoldne grozna nesreča. Na razburkanem valovju je odrekel motor na čolnu in je utonilo od 14 oseb, ki so se vozile, 12. Med temi dva konzula in naš general Protič.

Smrtno je ponesrečil na Marijin praznik v Kotredeškem rovu v Zagorju ob Savi rudar Franc Šikovec.

Brez sledu je izginil 15. junija 1929 moj sin Karl Vijačko iz Zerjave, rojen dne 10. marca 1913. Ker ga išče oče, prosimo uljudno one, ki znajo za njegovo bivališče, da to sporočijo na naslov: Ignac Vijačko iz Zgornjih Zerjavc, pošta Sv. Lenart v Slov. gor.

Najnovejša iznajdba — nepregledno važnega pomena. Kulturnemu svetu je dobro znan italijanski izumitelj na polju elektrotehnike Marconi. V sredo dne 26. marca se je posrečilo Marconiju, da je užgal iz Genove na Italijanskem v glavnem mestu Avstralije Sidneyu na razstavi 3000 električnih luči. Izumitelj je pritisnil na ladiji v Genovi na gumb in zgodilo se je čudo, da so se užgale električne žarnice brez žice na razdaljo 22.500 milj. Ta najnovejši čudapolni uspeh je sad 14letnega dela in razmišljanja odličnega italijanskega katoličana Viljema Marconija. Poskuse, ki so rodili najnovejšo iznajdbo, je pričel Marconi že leta 1916 in tudi v Genovi v hotelu, kjer je stanoval. Aparat je bil gotov že leta 1923. S poskusom od srede dne 26. marca t. l. se je bavil Marconi od februarja t. l. Ob 8. uri zjutraj v sredo dne 26. marca je poklical Marconi potom svoje iznajdbe z ladije v Genovi ravnatelja avstralskega radija v Sidneyu. Ta poskus se je posrečil sijajno in govor med Genovo in Avstralijo je bil nad vse pričakovanje razločen. Govori med Italijo in Avstralijo so se nadaljevali do 11. ure dopoldne, ko je Marconi zopet pritisnil na gumb in užgal brezžičnim putem na sidnejski razstavi 3000 žarnic. Električni val iz Genove v Avstralijo je napravil pot 18 tisoč km. Luči so se užgale skoraj v istem trenutku, ko je bil sprožen gumb. Marconijeva opisana iznajdba je nepregledne važnosti, ker z njo je ustvarjen temelj, na katerem bo pozidana stavba brezžičnega pošiljanja električnih valov po celem svetu.

Velika mesta z istimi imeni. Glavno mesto Nemčije Berlin ima še 20 mest istega imena v ameriških Združenih državah. Paris najdemo v Združenih državah 12krat, London le šestkrat. Nekaj čudnega je, da je mestno ime Berlin v Ameriki mnogo večkrat nego London, akoravno je bila Severna Amerika kolonizirana od Angležev in je tudi angleščina običajen jezik. Rim zasledimo razven v Italiji še v Meklenburg-Schwerinu, na Francoskem ter v Avstraliji. Ime Roma je tudi na Švedskem. Glavno mesto Nizozemske Amsterdam je v Združenih državah dvakrat, enkrat v angleški Guyani v Juž-

Pozor!

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana trgovina pripravila za spomlad in za birmo: veliko izbiro moških štofov, najmočnejše hlačevine, vsakovrstnega zimskega blaga, najnovejših svilenih robcev ter najmočnejšega usnja. Vse tako poceni kot še dosedaj nobeno leto. Zato pa, predno te reči kupite, oglejte si to veliko zalogo v trgovini

MIRA PENIČ, Marlbor, Veitrijska ulica 9
preje pri zadruzi.

Dobi se tudi vseh vrst jamčena semena, umetna gnojila ter veliko cenejše špecerijsko blago kot dosedaj. — Izmenjava se tudi bučno seme. 496

ni Ameriki in večkrat na otokih Indijskega Oceana. Ime mesta Riga je razven v Lettlandiji 2krat v Združenih državah. Glavno mesto Sofija izsledimo še na Ruskem. Naš Beograd je še enkrat v evropski Turčiji, v švedskem Stockholmu in 1krat v Združenih državah. Glavno mesto Španije je še enkrat v Združenih državah.

Kje počivajo največje premogovne zaloge? Največ premoga na celem svetu je pod debelo ledeno odejo na neizmerenih pokrajinah okrog južnega tečaja. Med najnovejšimi raziskovalci južnega tečaja Byrdove ekspedicije je bil tudi rudarski strokovnjak ter znanstvenik dr. Lavrence Gould. Prehodil in preplezal je skalovje ter ledenike Fritjof Nanzenovega pogorja na tečaju in ugotovil, da se skriva pod ledom po celem južnem tečaju neizmerno premogovno bogastvo. Isto je potrdil pred njim tudi Anglež Scott. Sedaj nastane uprašanje, ali se bo lotila Amerika, ki je preskrbljena s premogom za 2000 let v naprej, dviganja premogovnih zakladov na južnem tečaju? Najbrž ne, ker bi bila pridobivanje ter prevoz v obljudeni svet predraga. Vendar pa živimo v dobi vseh neverjetnosti in presenečenj. Vsi pred ameriškim raziskovalcem Byrdom so raziskovali južni tečaj na pasjih saneh, ameriška ekspedicija ga je fotografirala z letala in bila potom radija v stalni zvezi s kulturnim svetom. Bogznanj, kaj še bodo iznašli, da bode tudi dvig premogovnih plasti na južnem tečaju lahkota, kar je še sedaj naravnost izključeno.

Prosluli grški ropar ustreljen. Nikjer na svetu ni menda toliko velikih in daleč na okrog proslulih tolovajev kakor ravno na Grškem. Te dni je padel v hudem boju z žandarji grški ropar Dza-dzas, na kojega glavo je bilo razpisanih poldrugi milijon grških drahem. Z njim sta padla zadnja člana njegove razupite bande: Karantonis in Dzauburas. Cela Grčija se je oddahnila, ko je zvedela za smrt tega roparja. Zadnji zločin ustreljenega je bil ta, da je ujel 70 odličnih prebivalcev mesta Trikaie, da bi iztisnil od sorodnikov drago odkupnino. Razbojniško postopanje je izzvalo v celi Grčiji vihar ogorčenja in konečno so se oblasti le odločile, da iztrebijo tolovajsko bando. Kljub zasledovanju žandarjev se je posrečilo banditu, da je ušel. Zatekel se je s par najzvestejšimi v grško Macedonijo in se boril z obupom proti premoči zasledovalcev. Skrival se je po gorskih kočah nad poldrugi mesec. Še le te dni so prejeli žandarji obvestilo, da se skriva z dvema spremljevalcema v gozdu v bližini vasi Mikrofelia. Gozd so obkrožili in začeli s prodiranjem. Pred solnčnim vzhodom je bilo orožništvo pred razbojnikovim skrivališčem in začel se je boj na življenje in smrt. Padli so trije razbojniki, a tudi na strani orožništva so občutne izgube. Ubiti Dzadzaz je bil star 56 let in je bil strah ter trepet Grčije dobrih 20 let. Govoril je poleg materinščine še: nemški, francoski in angleški. Med siromaki je imel pristaše, ker jih je obdaroval z naropanim plenom.

Bčj s peskom. Največja puščava na celem svetu je afriška Sahara. Ako bi bile saharske s peskom pokrite neizmerne ravnine prepletene s kanalizacijo iz morja, bi puščava v zelenju oživila in milijoni in milijoni ljudi bi imeli na razpolago najbolj rodovitno zemljo in najugodnejše podnebje. Danes naletimo v Sahari le na takozvane oaze - zelene otoke, ki nastanejo tamkaj, kjer je kak studenec. Afriške oaze so seve rodovitne in pravi paradizi. Danes skušajo saharske oaze zvezati med seboj z avtomobilskim prometom. Največja ovira glede modernega prometa po puščavi je drobn pesek, ki je na videz nekaj prav neznatnega, a presneto neprijetnega ter opasnega, ako se dvigne v nepreglednih oblakih in se zopet spušča na zemljo. Radi peska je gradnja avtomobilskih cest po Sahari onemogočena. Peščeni oblaki so velika nevarnost ter nadloga za oaze. Pesek je popolnoma zasul že veliko zelenih otokov. V novejšem času zajezujejo peščene meteže s sajenjem posebne travnate vrste, ki zavira kolobarjenje kamenitih drobcev. Oaze se zavarujejo napram peščnim viharjem z visokimi zidi. Tisoč in tisoletja že bije človek brezuspešen boj s puščavskim peskom. Danes se pojavljajo inženjerji s sprejemljivimi in mogočimi načrti, po katerih bi se dalo izpeljati vodo iz Sredozemskega morja v Saharo in jo ozelelniti v nekaj desetletjih.

Tihotapec s prstami na nogi. Litvanski (na severu) carinski uradniki so, kakor malokateri drugi cariniki, namazani z vsemi žavbami, če gre za to, da odkrijejo tihotapsko blago. Ker dobio 50 odstotkov vrednosti zaplenjenega tihotapskega blaga kot nagrado, jim je celo mogoče, da v nemških obmejnih mestih vzdržujejo plačane ovađuhe, ki jim naznanijo osebe, ki so nakupile ob meji in nato skušajo kupljeno blago vtihotapiti čez litvansko mejo. Kakor hitro dotični prebivalec obmejnega ozemlja prekorači mejo, kjer seveda nima nič carini podvrženega, je cariniku navadno treba samo seči v kak žep tihotapca, da privleče več ali manj vredno tihotapsko blago na dan. Nedavno je neki kmetski sin iz litvanskega ozemlja prekoračil mejo pri Ragitnu, kjer si je kupil za svojo poroko poročne prstane. Tudi njega so ovađuhi že naznanili litvanskim carinikom in na vprašanje, če ima kaj zacariniti, je seveda odgovoril, da nič. Tudi telesna preiskava je bila brezuspešna. Pri slečenem možu niso mogli najti kupljenih prstanov. Zviti uradniki so stali pred zagovornikom, katero bi pa zelo radi rešili. Zato so možu obljubili, da ga bodo z njegovimi prstani neovirano pustili naprej, če pove, kam jih je skrnil. Smejoč se je mladi mož sezul nogavice in na prstih na nogah se je zasvetilo 6 zlatih prstanov. Porabil je namreč to priliko, da je tudi za dva svoja tovariša kupil prstane. Litvanski cariniki pa začnejo doslej vsako telesno preiskavo pri prstih na nogah!

Dionizovo uho. Ta naslov se je oprijel v starih časih v skalo usekane ječe v mestu Sirakuza na italijanskem otoku Sicilija. Ječa je bila tako naprav-

ljena, da je bilo slišati v gotovi oddaljenosti še tako rahlo šepetajoče razgovore jetnikov. Sedaj se je raznesla iz Londona v svet vest, da so odkrili pred kratkem v gradu Hastings enako čudo, kakor je bila sirakuška ječa. Angleška ječa je 15 čevljev pod zemljo in tudi usekana v skalo. Jetniki, ki so svoj čas ječali skupaj v tej dolbini v neprodirni temi, so bili uverjeni, da ne sliši nikdo njihovih medsebojnih pogovorov in da si lahko popolnoma zaupajo med seboj. Kakih 20 m proč od ječe je bil v skalo izdolben prostor za paznika, ki je slišal vsako še tako tiho izgovorjeno besedo s povečano jakostjo. V poslušalnici je še danes slišati tikanje žepne ure iz ječe. To prikazen si razlagajo na ta način, da pelje skozi te skale v Hastingsu železnorodna žila, ki upliva kakor zvočnik.

Letalo — pomočnik pri ribolovu. Nemški ribiči v Severnem morju so se poslužili letos pri lovu na polenovke letala. Ribič Mess pripoveduje sledeče: Dne 14. januarja t. l. so bili pripravljene ribiški parniki, da se lotijo polenok na že znanih mestih Severnega morja. Zgodaj zjutraj je odrčalo na izvid za ribami vodno letalo. Neverjetno, a resnično, da je videti z letala iz višine 400 do 500 m prav na dno Severnega morja. Jasno je razločiti polenovke, ki se porivajo pod vodo po več kilometrov na dolgo in nekaj 100 metrov na široko. Na ta način nam je javilo letalo po radiju, kam ravno je treba slediti ladjam in čolnom, da bo lov obilen. Aeroplan nam je omogočil, da je bil letošnji lov siguren in vsikdar prav obilen.

*

Buditelj Indije na pohodu.

Celi svet danes piše ter gleda v Indija Ghandija, ki hoče svojo domovino osvoboditi in jo iztrgati Angležem brez orožja.

Kdo in kaj je Ghandi, o tem so poučeni naši cenj. čitatelji iz tozadevne razprave v lanskem letu. Tokrat hočemo opisati le Ghandijev najnovejši načrt, ki je presneto opasen tudi za sicer nekako vsemogočne Angleže.

Ghandi je začel z 80 najzvestejšimi učenci peš pohod iz svojega bivališča v Achmadabadu. Končati hoče pot v zalivu indijskega mesta Bombay. Med potjo so se pridružile buditelju Indije nepregledne množice, ki poslušajo njegove nauke o svobodi ter samostojnosti. Kakor že omenjeno, je cilj Ghandijevega romanja morski zaliv pri Bombayu, kjer se hoče lotiti s svojimi na lastno roko pridobivanja soli iz morske vode, ker je sol v Indiji angleški monopol.

Ghandijev tokratni načrt je: Angleže brez nasilja izriniti iz Indije in sicer tako-le:

On pridiguje: »Živimo tako, kakor bi Angležev pri nas sploh ne bilo! Obnašajmo se tako, kakor da bi ne bilo nad nami indo-angleške vlade. Ne kupujmo nič od Angležev, ne plačujmo davkov in ne ozirajmo se na nobeno odredbo od strani oblasti.

Ghandijevih besed so se oklenili že milijoni mož ter žen, ki so začeli sami presti bombaževino, jo tkati ter izdelovati platno popolnoma samostojno od Angležev. Na vseh poljih hoče uvesti prerok domačo obrt, ki bi naj bila neodvisna od angleških tvornic.

Na tokratnem romanju poziva buditelj rojake na štrajk glede plačevanja

davkov. Ker je ena najbolj potrebnih življenjskih potrebščin sol angleški monopol, bode dal Ghandi lastnoročno vzgled, kako treba to monopoliziranje onemogočiti. Ali ga ne bodo Angleži pri tem početju ovirali s silo? In kaj potem? Na ta vprašanja je on sam odgovoril: »Sam ne vem, kaj bo v nasilnem slučaju. Jaz nisem v položaju vojskovođe, ki postopa po natančno izdelanem načrtu.«

Ghandi ni politik. Iz njegovih naukov, ki so prepleteni z narodnimi, socialnimi ter verskimi resnicami, ni mogoče ustvariti kakega politično strankarskega programa.

Pač pa se je priključila Ghandiju na tokratnem pohodu mogočna indijska stranka »Swaraj«. Swaraj ima v programu: neodvisnost Indije v smislu angleških dominijonov kakor so: Kanada, Južna Afrika, Avstralija ter Nova Zelandija. Ghandi bi se zadovoljil z manj nego zahteva omenjena stranka.

Proti Ghandijevemu gibanju je poslala angleška Macdonaldova vlada indijskega podkralja lorda Irwina. Prispej je v Indijo s spravnim programom, ki naj bi končal mirno brez nasilja ter prelivanja krvi. Kljub spravljenosti pa je že pustil podkralj zapreti nekatere Ghandijeve najbolj zveste, ki so bili po sebnobno delavni ter neustrašeni.

*

Otok nesnažc.

Otok, ki zasluži po vsej pravici zgorajni naziv, se imenuje Kolgujev in leži v Barent morju — visoko na severu. Na otoku prebiva 29 samojedskih družin — v celem 230 oseb. Edina naselbi-

Novo!

MOJ TOVARIŠ

Novo!

Molitvenik za mladeniče, s posebnim naukom za vojake.

Obseg 230 strani. Cena 16 Din z rdečo obrezo in 20 Din, z zlato obrezo.
Po pošti 2 Din več. Dobi se v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU,
Koroška cesta 5 in v podružnici Aleksandrova cesta 6.

na velikega otoka je na južni obali in tvori oporišče sovjetske trgovine proti severu. Zelo težavno je pristati na otoku. Ob obali so peščeni prostori tako na gosto, da se mora najmanjši čoln ustaviti tri milje od trdne zemlje. Vsak mora tri milje čofotati peš po vodi. Človeška noga se pogreza globoko in ko stopiš na otok, pa je velika ovira ilovica.

Človeška naselbina se imenuje Bugrino in obstoji iz najbolj revnih kočur in vendar ima zastopnik sovjetskega trgovskega podjetja v svoji kolibi celo radijo. Radijo postaja na Kolgujev otoku je ena najbolj severnih, ki veže severno divjino s kulturnim svetom. — Čudno je, da ima ta tolikanj revna naselbina cerkev, katero uporabljajo ob enem tudi kot skladišče za kože. V hramu božjem je altar, križ, svete posode in na steni visijo mašna oblačila. Ni pravega duhovnika, ampak opravlja službo božjo samojedski trgovec. Trgovski svečenik obiskuje grobe samojedov, ki so raztrošeni po okolici. Za opravljanje službe božje in obredov prejema od otočanov na tihem darove v jedi in pijači.

Še bolj čuden utis nego to svetišče napravi na tujca otoška bolnica, ki je oddaljena od bivališča 1 km. Ima visoka okna, dve velikanski sobi in eno strežnico. Značilno je to, da ni v bolnici nobenega bolnika. Samojed se boji zdravniške pomoči in sploh nikdar ni bolan. Kako snažna je sovjetska bolnica, priča dejstvo, da se sprehaja noč in dan po njenih stenah našeto stenic.

V bolnici se shajajo Samojedi s tujci, kjer jim strežejo neprestano s čajem. Samojedi popijejo neverjetne količine čaja in zraven se pa še krepčajo z vodko (žganjem). Tujec, ki se ni prikazal na otoku z žganimi darovi (vodko), ne velja nič. Zgovoren in zaupljiv postane Samojed le pri vodki.

Potopisec otoka Kolgujev pripoveduje, da je napravil s tovariši tudi izlet v notranjost pokrajine, ki jo imenujejo: »Tundra«. Za pot so se morali obleči po samojedsko v kožuhe iz kož severnega jelena. Treba pripomniti, da se Samojed nikdar v življenju ne umije in mu je tudi obleka polna uši. Kožuh severnega jelena ima lastnost, da očisti človeško telo potu in razne druge nesnage.

Izletniki so se peljali na nerodni upregi, v katero je bilo upreženih 5-6 jelenov. Jelei⁴ brzijo z neverjetno hitrostjo. Neprijetno pri vožnji je to, da frči od živali dlaka tako na gosto, da začne žegetati nenavajenega po celem telesu, obrazu in najbolj po nosnicah, da človeku kar sapo jemlje.

Po čem se ravnajo samojedski voznički pri vožnjah po puščobni Tundri, potopisec ni mogel dognati, Dasiravno ni kilometerskih znamenj in se vozniku nikdar ni sanjalo o kakih urah, zna natančno, koliko kilometrov je prehitel. Po celodnevni vožnji je zagledala ekspedicijska v daljavi kočuro. Ko so prestopili prag kolibe, so zagledali v notranjščini nepopisno nesnago. Hišni gospodar jih je sprejel z besedami: »Povsod je nesnažno, sedite kar na kup smeti!« Tujci niso mogli vzdržati v kolibi, ampak so si postavili zunaj šotor, ka-

SARGOV

KALODONT

*Lepši zobje,
Zdravi zobje,
Duhteča usta!*

267

terega so pripeljali seboj. V noči je postalo pod šotorom nezno mrzlo. Skozi vse špranje je brila ledeno mrzla burja. Ko se je polegel veter, je objela ravan tišina, da ne slišiš nič drugega nego utripanje lastnega srca.

Drugo jutro so bili vsi povabljeni v kočo. Dve ženski sta pripravljali kosilo. Roke kuharic so bile umazane, da se je vse kar treslo pri pogledu na nesnago. Ena od žensk je pljunila v skodelico in jo na ta način osnažila za potopisca. Gospodar je nalil čaja. Povabljeni se ni smel odreči ponujenemu, ker to bi bila smrtna žalitev. Siromaki so zaprli oči in pili! Mnogo več premaganja nego za pozdrav s čajem je bilo treba za mesom opremljeni obed. Ko so ogledali kosti, so jih pometali v kotel in ženske so skuhale iz tega juho. Ko je bilo nezabno ogabno in nesnažno pripravljeno kosilo pri kraju, so tujci kar planili na sani in odbrzeli iz kočure, da so izbruhali povžite samojedske darove.

Popisano je en vzgled, kako se brigajo ruski sovjeti za snago in napredek kulture.

*

Kačji čarovniki.

Že iz sv. pisma je znano, kako je vrigel Aron pred egipčanskega faraona palico, ki se je spremenila v kačo. Isto so storili tudi faraonovi čarovniki s pomočjo zarotovanja. Že iz tega poročila stare zaveze je razvidno, kako se je trudil človek v najstarejših časih, da bi ukrotil življensko nad vse nevarno kačo in jo uporabljal v čarovniške svrhe ter namene.

Kačje čarovništvo je še danes v polnem cvetju na vzhodu po Indiji ter vseh delih Afrike. Kačji čarovnik se loti najbolj strupenih kač s pogledom ter s piskanjem na bambusovo piščal. — Znanstveno dognano je, da obstoja med kačo in zarotovalcem nekaka pogodba, katero lahko beležimo v besedah: Jaz (kača) ti sledim, dokler je tvoja (človeška) volja močnejša od moje.

V Indiji n. pr. se podajo kačji zarotovalci že precej v zgodnji mladosti v džunglo, koder se podi najstrupenejša kačja golazen. Ko je naletel na kačo naočarko, se srečata človek in pošast najprej z očmi. Ako ima človeško oko na kačjega toliko moč, da lahko vrže

krotilec kači nemoteno krog vratu lesene vilice, potem si je osvojil golazen za vedno. V nasprotnem slučaju je zapisan smrti po kačjem strupu.

Na vzhodu obstoja stan kačjih čarovnikov, ki se podeduje od očeta na sina.

V Severni Afriki je znana posebna verska ločina (sekta) kačjih zarotovalcev, ki se imenujejo »Aissanas«, so mohamedanci in se ukvarja bogzna koliko rodbin s kačjim čarovništvom. Ti ljudje uživajo pri Arabcih zelo velik ugled ter spoštovanje.

Očividec pripoveduje, da je videl na lastne oči, kako je stisnil v mestu Tunis bogat ter ugleden Arabec kačjemu čarovniku v roko nakaznico na visoko svoto z željo, da mu pokliče s pomočjo kače nad njegovega štiriletnega sinčka blagoslov.

Drugi mlad afriški Aissanas se je podal pred leti s kačami na razstavo v Filadelfijo v Ameriki. Lahkoverne Amerikance je tako premotil, da se je prelevil iz kačjega čarovnika v razlagalca sanj in je danes težak milijonar.

Pogovor v vlaku. Jože: »Skoraj bi bil zamudil vlak. Imel sem nekatere stvari za nakupiti, ker se pa vse ne dobi na enem mestu, sem letal od trgovine do trgovine, še en četrt vina nisem utegnil popiti.« — Jaka: »Vidiš, Jože, tako se godi tistemu, ki časopisov ne bere! Če bi te malo včasih pogledal v »Slov. Gospodarja«, pa bi našel, kaj noter stoji, da se pri Klanjšeku v Mariboru dobi vse kar rabiš. Midva z ženo sva šla od vlaka naravnost tja, pa sva v tem kratkem času nabrala to vse kar vidiš. To-le sva kupila otrokom obleke, ker gredo k birmi, pa tudi za naju, ker greva za botra. Tam-le imava boksa-usnje in podplate za celo družino. Potem sladkor, kavo in tako drobnarijo je ona nabrala tam, jaz sem pa vzel nekaj deteljnega, travnega in pesnega semena. To vse sva dobila v eni trgovini. Pa tudi to-le železje in posodo sva dobila v isti hiši kar tam na oglu. Ker so nama nekaj ceneje računili, sva si prihranila na denarju in času, da sva si še pred odhodom vlaka mogla privoščiti eno malo južnico. Kadar greš, Jože, v Maribor, pojdi tudi ti tja, ne bode ti potreba toliko si pete brusiti po mestu, dobil boš tam vse kar boš rabil, pa boš zadovoljen z blagom kakor tudi s ceno.« — Jože: »Kako si rekel, kje je tista trgovina?« — Jaka: »No, na Glavnem trgu v Mariboru, napis pa je: Klanjšek Franjo.«

Priporočila se pri nakupu blaga manufakturna trgovina
M. E. ŠEPEC
Maribor, Grajski trg. šte. 2

468

Gospodarska obvestila.

Kelje za vinograde in za sadno dravje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

»Flugs« kose s kosirjem I. VIDEMŠEK, MARIBOR, Koroščeva cesta 36. 310

Dvodnevni trsničarski in vinogradniški tečaj v Pakrah pri Mariboru se vrši dne 7. in 8. aprila 1930 pri banski trtnici in drevesnici. Prvi dan se bo obravnavalo suho cepljenje, štraticiranje kakor tudi celoletno oskrbovanje cepljenih trt v trtnici; drugi dan planiranje, nakoličenje in zasajanje novih vinogradov ter njih oskrbovanje v prvih letih po sačitvi. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja števno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Zanimanci se vabijo k obilni udeležbi!

Precepljenje sadnih dreves se praktično razkazuje v nedeljo dne 6. aprila ob 8. uri dopoldne v Kamnici pri Mariboru. — Istega dne popoldne ob treh pa v Rušah pri Mariboru. Za slučaj slabega vremena naslednjo nedeljo.

Kapela pri Slatina-Radencih. V zdraviliških prostorih v Radencih se vrši, kakor znano, od 22. januarja naprej že drugi gospodinjki tečaj. Na cvetno nedeljo dne 13. aprila, ko bo sklep tega tečaja, bo v zdraviliški restavracijski dvorani pri gospodu Maršku razstava potujočo kmetijsko-gospodinjke šole, katero si lahko vsakdo ogleda. Vso občinstvo, posebno pa še žene in dekleta, se opozarjajo, da si le velezanimivo prireditve ogledajo, da se na lastne oči prepričajo, koliko lepega in koristnega se da doseči v tako kratkem času v kmetijsko-gospodinjkih tečajih.

Št. Janž pri Velenju. Dne 16. marca je bil ustanovni občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva. Gospod Miloš Levstik iz Celja je v poljudnih in praktičnih izjavah obrazložil veliki gospodarski pomen sadjarstva ter njega vzgojni vpliv na mladino. Priglasenih je 27 članov, izmed katerih se je izvolil sledeči odbor: Predsednik Gradišnik Karol, podpredsednik Strahovnik Franc, tajnik Weiss Matej, blagajnik Lešnik Avguštin, odborniki Bratkovič Anton, Ograjenšek Bernard, Rednak Franc in Rednak Alojzij. Odbor je na svoji prvi seji sklenil, prirejati mesečne sestanke in prvi sestanek določil na nedeljo dne 6. aprila po službi božji v prostorih Prosvetnega društva. Vsi napredni sadjarji in umne vrtnarice, zlasti ukaželjna mladina, iskreno povabljeni!

Sejem pri Sv. Juriju v Slov. goricah. V torek dne 22. aprila se bo vršil pri Sv. Juriju v Slov. gor. velik živinski in kramarski sejem. Kupci in prodajalci so uljudno vabljeni! Opozarjamo živnotrgovce, da je na robu sejmišča novo postavljena občinska mostovna tehnična. — Županstvo občine sv. Jurij v Slovenskih goricah.

Sv. Križ na Slatini. Kmetiska zveza je priredila dozdej tri dobro uspele vaške gospodarske sestanke. Dne 23. marca se je pri gospodu Anderliču v Platu zbralo 30 moških in 10 ženskih poslušalcev, dne 25. marca pa v Cerovcu pri g. Čoncu 20 moških in 10 žen. Sestanki trajajo od polštirih do noči. Vsi poslušajo vneto polju dno in mestoma šegavo razjasnjevanje gosp. ekonomu Novaka. Živahno posegajo vmes in z raznimi vprašanji kažejo, kako hrepene po gospodarski izobrazbi. Da je gospod predavatelj dober govornik in izvrsten strokovnjak, pričajo zmiraj številnejši obiski in dejstvo, da vztrajajo kmetje po več ur na sestanku. V mraku se veseli razidejo z željo, da bi prišel gospod ekonom Novak še na tak posvet v njihovo sredino.

Gornja Ponikva. Živimo v težkih časih, ko tu v Savinjski dolini preživlja kmet težko gospodarsko krizo. Navajeni na visoko ceno hmelja, nismo bili pripravljeni na udarec, ki nas je zadel letos radi takšnega padca iste. Da se v poznejših časih kolikor toliko zavarujemo proti takim udarcem in da bodo imeli sedanji in poznejši gospodarji vsaj za prvo silo pomoč, se je ustanovila v našem kraju podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva, ki naj dvigne sadjarstvo in tudi vrtnarstvo našega kraja. Kajti kraj je pri nas kakor vse kaže, zelo prikladen za sadjarstvo (uspevajo zelo dobro najboljše sorte), je pa žalibog zelo zanemarjeno. Omenjeno društvo pridno deluje, priredilo je že precepljevalni tečaj ter celo vrsto predavanj; omenim naj samo predavanja gg. strokovnega učitelja Vardjana in Hrastnika iz Št. Ilja. Društvo je napravilo na šolskem vrtu toplo gredo, kjer bo vzgojilo za svoje članke razne sadike, katere si je moralo dosedaj za drag denar kupovati drugod. Ponkovičane vabimo, naj pridno pristopajo k društvu ter jim razodenemo skrivnost, da priredi društvo v lepem mesecu maju tombolo, za katero so obljubljeni lepi dobitki. Kakšne? Vam pove mo drugič.

Laško. V torek dne 18. marca se je vršilo tukaj za občine Marija Gradec, Sv. Krištof in Laško licencovanje bikov. Najboljše so bili ocenjeni biki sledečih gospodarjev: Antona Teršek iz Harja, Martina Knez iz Sevc in Antona Goter iz Doblatine. Licencovanje je vodil inž. Oblak iz Celja.

Laško. V soboto dne 14. marca so se vršile pri sreskem načelstvu v Laškem volitve načelnika za sreski kmetijski odbor in dveh delegatov v banovinski kmetijski odbor. Izvoljeni so naslednji: za načelnika g. Alojzij Smid, veleposestnik iz Jurkloštra, in Jakob Drakler, župan iz Dola pri Hrastniku, za namestnika pa Janez Goberšek, posestnik iz Globokega pri Rimskih toplicah.

★

Žitna trgovina.

Stalno padanje cen žitu in drugim kmetijskim pridelkom sili razne države k ukrepom, ki imajo namen omiliti rastočo krizo kmetijstva ter hkrati oskrbeti kolikor mogoče ugodno vse sloje prebivalstva s potrebnimi živili. Oglejmo se malo po svetu, da vidimo, kakšne korake so razne države storile v to svrhu.

Norveška je upeljala neko vrsto državnega žitnega monopola, ker je vlada vzela v svoje roke oskrbo prebivalstva z živili, osobito z žitom. V Italiji spada uravnava žitnega uvoza, določitev žitnih cen, odredbe o uporabi žita v področje vlade. V Švici je tako urejeno, da zvezna vlada prevzame od domačih poljedelcev pridelano žito za gotove cene, od zunaj upeljano žito pa se izroči svobodni trgovini. Poljska država je svoji vladi poverila veliko oblast nad žitno trgovino. Poljedelske zadruge so ne samo pod kontrolo, marveč pod oblastjo vlade. Vladi na Poljskem so na razpolago razna sredstva, s katerimi popolnoma obvladuje žitni trg; takšna sredstva so n. pr. carinska tarifa, uvozne in izvozne carine, ki jih vlada urejuje po svoji uvidevnosti, premije za izvoz žita, nabiranje žitnih rezerv itd.

To je torej politizacija žitne trgovine. K takšnim ukrepom so tudi prisilje ne države, ki pridelajo veliko žita ne samo za lastno potrebo, marveč za izvoz. Tako morajo tudi Zedinjene države Severne Amerike posegati po po-

litičnih sredstvih, da pripomorejo poljedelcem do večje možnosti prodaje in do višjih cen. V to svrhu je v Zedinjenih državah bil ustanovljen poseben svet farmerjev (poljedelcev), ki je podrejen ne kongresu (parlamentu), marveč naravnost predsedniku države. Namen tega sveta, ki je opremljen z veliko avtoriteto (oblastjo) in z velikimi sredstvi, je pospeševati prodajo kmetijskih pridelkov, zlasti pšenice in koruze. S sličnimi sredstvi skuša tudi Kanada (ameriška država severno od Zedinjenih držav) podpreti in povečati prodajo žita, osobito pšenice. V Avstraliji se trudi vlada upeljati nekako obvezno organizacijo za trgovino z žitaricami. Tako bo kmalu samo Argentini ostala na stališču zgolj zasebne trgovine z žitom brez urejajočih in pospešujočih ukrepov države.

V drugih državah, kjer ni sicer monopolističnih uredb za trgovino s kmetijskimi pridelki, posebno z žitom, pa so gotovi predpisi za mline. Takšne mletvene predpise ima Španija, nadalje Anglija, kjer se namerava tistemu žitu, ki izhaja z ozemlja britanske svetovne države, dati prednost pred žitom, ki se uvaža od drugod. V Franciji je predpis, da se sme v francoskih mlinih izdelati moka samo pod pogojem, da je 97% žita bilo francoskega izvora. Slični predpisi obstojajo tudi v Nemčiji, kjer so še tudi posebna določila za izvoz ječmena in za trgovino z ržjo. Kar se tiče naše države, obstoji poseben zavod za pospeševanje zunanje trgovine. Poleg tega zavoda se je pretekli teden v Beogradu ustanovilo posebno društvo za izvoz kmetijskih pridelkov. V to svrhu se je 10. in 11. marca vršilo v Beogradu posvetovanje izvoznikov kmetijskih pridelkov in zastopnikov zadruštva. Šlo je za to, da se ustanovi posebna organizacija, ki ima namen, da našim poljedelskim produktom, katerim cene vedno bolj padajo, omogočuje možnost prodaje pod ugodnejšimi pogoji. Novoustanovljeno društvo ima dvojno nalogo: 1. razvijati notranjo trgovino v zvezi s propagando za naše pridelke, 2. vplivati na inozemstvo ter v njem vse potrebno pripraviti za to, da se naši pridelki tam kupujejo.

Da doseže svoj cilj, se bo društvo bavilo z vsem, kar je potrebno za pospeševanje kmetijstva ter bo podpiralo oblastva pri izvrševanju zakona o pospeševanju kmetijstva. Vršilo bo tudi propagando (razširjalo misel in zahtevo), da bodo naši kmetijski pridelki dobri, popolni in tako sposobni za konkurenco na svetovnem trgu. Društvo se ne bo bavilo z razprodajo na lastni račun, marveč bo prodajalo na komisijski podlagi, to je, na račun in kot pooblaščenec drugih. Omogočevalo bo prodajo kmetijskih pridelkov: koruze in ostalih žitaric, vina, sadja itd. Njegov sedež bo v Beogradu. Kapital bo dala na razpolago država, deloma pa bodo prispevali tudi izvozniki in zveze poljedelskih zadrug.

★

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru je daroval Lovro Vrčkovič, po domače Visočnik, v Podgorju pri Slovenjgradcu 20 Din.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 29. marca so pripeljali špeharji na 51 voz 135 zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 16—17, špeh 19—20. Na trgu je bilo 31 voz s 113 vrečami krompirja po 0.70—1.50, 2 voza čebule po 2.50—3, 19 vreč zelja po 1—5. Sena je bilo 18 voz po 65—85, 6 voz otave 85—90, 8 voz slame po 60—70. Pšenica 2.50, rž 2, ječmen 2, oves 1.25—1.50, koroza 1.75—2, ajda 2, ajdovo pšeno po 5, proso 2.50, fižol 2.50—3. Kokoš 30—50, piščanci 45—80, gos 80—110, puran 75—150, domači zajec 5—40. Česen 14—16, kislo zelje 4, repa 2, jabolka 3.50—12, suhe slive 10—12. Mleko 2.50—3, smetana 12—14, surovo maslo 40—48, jajca 0.75—1, med 14—20.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 16 konjev, 15 bikov, 145 volov, 249 krav in 11 telet, skupaj 436 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 24. marca 1930 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 9 do 9.50 Din, poldebili voli od 8.50 do 9 Din, plemenski voli od 6.50 do 7.50 D, biki za klanje od 7.50 do 8.50 Din, klavne krave debele od 7.50 do 8.25 Din, plemenske krave od 6.50 do 7 Din, krave za klobasarje od 4.25 do 5 Din, molzne krave od 8 do 9 Din, breje krave od 8 do 9 Din, mlada živina od 7 do 9.50 Din, teleta od 12 do 13 Din. Prodanih je bilo 236 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 11 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 28. marca je bilo pripeljanih 261 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 3—6 tednov stari komad 120 do 220 Din, 7—9 tednov 250 do 300 Din, 3—4 mesece 400 do 450 D, 5—7 mesecev 500 do 550 Din, 8—10 mesecev od 650 do 950 Din, 1 leto 1100 do 2000 Din, 1 kg žive teže 10 do 13 Din, 1 kg mrtve teže od 16 do 17 Din. Prodanih je bilo 164 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso od 16 do 20 Din, meso od bikov, krav in telc od 10 do 14 Din, teleče meso od 16 do 25 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 28 Din.

Pri hemerodalni bolezni, zagatenju natrganih črevah, abscesih, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice, prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da najpijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 359

Listnica uredništva.

Šmactno pri Velenju: Dopis za širje občinstvo, ki ni o stvari podučeno, nerazumljiv; odnosno v nekaterih delih za objavo preokljiv. — Puščava: Nam je še danes žal, ker smo objavili dopis o dekletih. Nikakor ne gre, da bi se zamerjali gostilničarjem!

Novo knjige.

»O krščanski vzgoji mladine.« Pod tem naslovom je izšla v slovenskem prevodu okrožnica Sv. očeta Pija XI. z dne 31. decembra 1929. Papeževa okrožnica je vzbudila pozornost ne samo pri krščanskih vernikih, ki s sinovsko vdanostjo sprejemajo vzgojna načela in navodila rhovnega poglavarja katoliške cerkve, marveč tudi pri tistih, ki bi najrajše šolo popolnoma odtrgali od cerkve in njenega vpliva. Ker je šolsko vprašanje eno najbolj perečih, priporočamo papežovo okrožnico vsem, da jo ne samo nakratko prečitajo, marveč temeljito proučijo. Slovenski prevod je izšel v zalogi prodajalne KTD (poprej Ničman) v Ljubljani. Stane 4 Din, po pošti 5 Din. Dobiva se tudi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

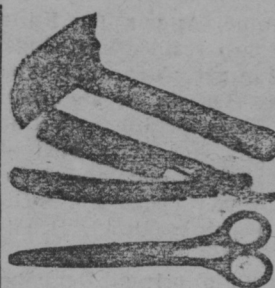

NAŠA DRUŠTVA

Kršćanska ženska zveza v Mariboru ima v nedeljo dne 6. aprila ob 6. uri v stolni in mestni župni cerkvi velikonočno pobožnost s skupnim svetim opraviлом, katero bo opravil prevz. škof dr. Andrej Karlin. Uljudno se vabijo vse članice kakor tudi podporni člani, da se te pobožnosti udeležijo v čim večjem številu ter tako zadostijo svoji velikonočni dolžnosti. — Odbor.

Heče. Gledališko predstavo »Črnošolec«, ki jo je uprizorilo tukajšnje Katoliško bralno društvo preteklo nedeljo v svoji društveni dvorani, je ponovilo omenjeno društvo v nedeljo dne 30. marca popoldne po večernicah v Šentjanžu na Dravskem polju v tamošnji dvorani Katoliškega prosvetnega društva.

Vurberg. Dne 25. marca je priredila Marijina dekliška družba prav lep dan za naše mamice.

Brivo

vedno uporabljate, zato je potrebno, da je istanajboljše kakovosti. Se danes zahtevate od Trgovskega doma Stermecki, Celje, ilustrirani cenik z več tisoč slikami, katera dobite popolnoma zastonj.

Lesotrižnik Din 35, 42, 84, brivni aparati Din 19, 21, 24, 25, britve Din 11, 21, 32, 45, 62, škarje za lasse Din 12, 14, 29 in vse ostale potrebšćine za britje, puder pomade za negovanje las in kože, parfume in neproji druga predmeta dobite po zelo nizki ceni. Kar ne odgovarja, se vračamo zli vrne denar. Naročila preko Din 500 poštnine prosta.

Trgovski dom R. Stermecki, Celje št. 24.
Dravska banovina. 207-6

Štiri deklice so deklamovale prav ljubke pesmice. Nato so igrale dve mićni igrici »Moćna mati« in »Roćica boćjegje Srca«. Nazadnje so pevcji zapeli pesem o materi. Dvorana je bila natlačena polna. Ljudje so bili s predstavo zadovoljni, tudi nekaj Rusov je bilo navzoćih.

Hajćina. Ne ravno povsod, a na Hajćini smo doživeli zopet nekaj lepega. To je bila: materinska proslava. Ze dne 24. marca popoldne je bil tećaj za matere, kjer je gospa ravnateljica Štupca iz Maribora govorila o vzgoji doraščujoće mladine ter s svojimi tehtnimi besedami našla pot v globino materinskih sra. Gospićina Tomaćić od Sv. Marjete pa je povedala materam, kako in kdaj je kmećka hiša lepa, če se kdo pobriga za njeno lepoto. Na praznik Oznanjenja pa je bilo med rano sv. mašo skupno sv. obhajilo za matere, popoldne po večernicah pa njim na čast akademija v Društvenem domu. Tam je gospod učitelj Smodić v svojem, zlasti pa v imenu zaćranega gospoda šolskega upravitelja Lećnika povdaril resnićnost besed Slomšeka — vzgojitelja, da: »družina in šola sestrici sta dve, ena brez druge biti ne sme«, ter pozval navzoće k složnemu sodelovanju pri goji domaće mladine. Ko so šolarji prav ćadno odpele tri pesmice, so nastopili pevci in pevke iz bralnega društva in zapeli dve pesmi v čast slovenski materi, nato pa je sledila Krevhova igra: »Pod boćjim varstvom«. Gledalci so se tekom igre preprićali, kako je ćlovek, ki zapusti svojo mater in gre v tujino, nesrećen, a vendar zopet srećen, če ohrani spomin na njo in ljubezen do Marije, ki jo predstavlja svetinjića, od matere otroku, v svet odhajajoćemu, darovana! Od vseh igralk so se najbolj

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Po teh besedah se dvigne cesar ter stopi proti vratom, a še enkrat se obrne ter reče skoraj oznevoljen:

»Mi hoćemo, da vlada pravica in milost v Naši državi. Kdor misli, da se kuje zarota zoper Nas, naj to dokaže in tedaj hoćemo rabiti meć pravice, ki ga je Nam dal Gospod kot strogi in vedno pravićni sodnik. Na same govorice, to še enkrat ponavljam, pa se nobenemu ne sme skriviti las.«

Knez Vaclav Lobkovic je mislil drugaće, nego je mislil njegov visoki gospodar. Poroćila, ki jih je dobival iz Carigrada, so zahtevala najvećjo pozornost.

Molće je stopal za svojim gospodom, o katerem je vedel, da ni zaupal svoji lastni moći ter se je vedno bal odgovornosti, da ne bi vsled strogih izvajanj njegovih vladarskih pravic trpel blagor njegove duše. Knez Lobkovic pa ni bil

samo moć prevdarka, ampak tudi dejanja in je znal porabiti pravi trenutek, če je bilo treba kaj doseći.

IV.

V Laksenburgu.

Tu gospoda kralju vsa zavpije:
Bog ti slavo hrani većne ćase!
Svetlim vnukom tvojim dneve srećne!
Hrum veseli po dvoranah bije.

Levstik.

V krasni dvorani cesarskega grada Laksenburga pri Dunaju je sedel na dan sv. Leopolda leta 1667 cesar Leopold I. na zlatem prestolu. Nosićil je velik plašč, pretkan z zlatimi nitmi, ki je imel tudi na notranji strani vdeleno najdraćje blago.

Ob cesarjevi strani je stal cesarski državni minister Vaclav Evsebij knez Lobkovic. Ob levi strani se je postavil Krištof Abele pl. Lilienburg ter čakal na povelje svojega vladarja. V neki oddaljenosti so se postavili najplemenitejši dvorjani cesarja, ki so se zbrali v tej uri v dvorani. Bila je to ura kratke avdiience, ki jo je dovolil

Ste naročeni na tisti
„NEDELJA“?
Izbija vsak teden? Prinaša vsakokratni nedeljski praznik in predlago kar druge poduone verske dlanke, razen tega pa tudi lepo povest „Orcoci naše ljube Gospe“ in nićne zgodbiće za devoj. Stanje mesećno je 2.—Din (letno 24.—Din). Se danes si naroćite Nedeljo po dopisnici na naslov: UPRAVA NEDELJE, MARIBOR, SLOMŠKOV IRG 20.

izkazale: Albina Planinc, Angela ter Kuna Pal, a tudi ostale so dobro rešile svoje vloge, kar priča obilno ploskanje po dvorani in pa solze ginjenih gledalcev. Vsi pa, ki ste prišli v dom izobrazbe in zabave, pridite še vedno radi, če bo kaj! In to bo, ker mora biti! — Dne 6. aprila, to je v nedeljo popoldne, bodo slike in predavanje gospoda profesorja Šedivy iz Maribora o Rusiji, zato pridite v Društveni dom stari in mladi!

Verzej. Na cvetno nedeljo priredi Dekliška sveža krasno pasijonsko igro »Stabat Mater« v štirih dejanjih, in sicer popoldne takoj po večernicah v dvorani Marijanišča. Vabimo k obilni udeležbi te pretresljive vprizoritve!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnje Katoliško izobraževalno društvo proslavi materinski dan, četudi že nekoliko pozno, dne 6. aprila, popoldne po večernicah. Na vzporedju je lepa in poučna igra »Cvetina Borograjska«, ki nad vse jasno kaže, kaj stori dobra vzgoja v otroku, nekaj deklamacij in govor. Pridite v obilnem številu, posebno pa mamice!

Ormož. Katoliško izobraževalno društvo od Sv. Tomaža priredi na cvetno nedeljo dne 13. aprila ob 16. uri v tukajšnjem Društvenem domu krasno igro »Cvetina Borograjska« v sedmih dejanjih.

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo dne 6. aprila priredi tukajšnje bralno društvo popoldne po večernicah na šolskem odru materinski dan. Deklanracija, govor in igra »Lurška pastarica«, vse bo posvečeno našim krščanskim materam, ki so zato iskreno vabljeni, da se udeležijo te njim v čast prirejene proslave.

Podčetrtek. Na Marijin praznik dne 25. marca je priredilo tukajšnje Katoliško izobraževalno društvo materinski dan. Na vrsti so bile najprvo deklamacije o Mariji in o materi, ki so jih prednašali vsi dobro: dekleta, mladeniči in otroci. Jako imenitno so se pa odrezale nazadnje še dekleta pri enodejanki »Pismo«. Vsi navzoči so sledili celi proslavi z velikim zanimanjem in so napolnili ves prostor v cerkveni hiši. Mladini pa zopet kliče: Le naprej pogumno po tej poti, ki edina vodi do pravega veselja in sreče!

Zgornja Polskava. Materinski dan je praznovalo tudi izobraževalno društvo »Skala« v Zgornji Polskavi. V ta namen je članstvo pod delavnim vodjem g. F. Kobanom naštudiralo nekaj lepih deklamacijskih in igralskih točk. Marsikatero materino oko se je porosilo, obenem pa postalo ponosno. Materino srce je pač največji zaklad na svetu.

Št. Janž pri Velenju. Dne 25. marca smo dostojno proslavili materinski dan. Prosvetno

društvo skupno z Marijino družbo in Marijinem vrtem je priredilo prav čedno akademijo našim ljubim mamicam na čast.

Dravograd. Dne 8. I. 1930 pri snaženju greznice stranišča na kolodvoru Dravograd-Meža, srez Slovenjgradec, se je našla na dnu mala monštranca za relikvije. Monštranca je iz medij; svojčas je bila pozlačena, a je zlata prevleka skoro povsem izginila, ker se je monštranca že kakih 10 let morala nahajati v tej greznici. Na desni spodnji strani monštranca je mal kip sv. Florijana. Monštranca se začasno hrani pri žandarmerijskih stanicah v Dravogradu. Interesentje, osobito duhovniki, se opozarjajo, naj si stvar ogledajo in se, če monštranco prepoznajo, javijo sodišču v Slovenjgradcu. (Ki 11/30).

Leskovec. V nedeljo zvečer po »Zdrava Mariji, dne 23. marca, nas je zapustil dober prijatelj, »star mladenič«, obče spoštovan posestnik Janžek Šmigoc v 74. letu svoje starosti. V nedeljo je umrl, na Marijin praznik je bil pokopan. Od njegove hiše v Belavškaku se je pomikal dolg spoved proti cerkvi sv. Andraža. Njegova zadnja pot ni bila žalostna, ne, bila je vesela, zmagoslavna. Dobri in zvesti hlapec je šel v veselje svojega Gospoda! Še pozni rodovi se bodo zgedovali na njegovi ljubezni do hiše božje. Sedem umetno poslikanih oken nosi napis: »Daroval Janžek Šmigoc 1914.« Še pred smrtjo je mislil na hišo božjo. Svojemu nečaku Frančku Šmigocu je naročil, da mora izplačati 10.000 Din, ko se bo začela popravljati že nad sto let stara fresko-slikarija. Daj mu Gospod bogato plačilo v nebesih, naši ljubki farni cerkvi pa še vsaj šest takih dobrotnikov! Naj v miru počiva!

Sv. Vid pri Ptuj. Ta teden je zapustil našo farno in se naselil v Sv. Lenartu v Slov. gor. naš dragi Josip Mlakar, krojač in posestnik v Lancovi vasi. Tukajšnje posestvo je prodal g. Kmetecu iz Draženc. Vsem nam je bridko žal za g. Mlakarjem. Bil je predsednik Prosvetnega društva od početka. Pod njegovim predsedništvom se je društvo jako dvignilo in lani postavilo lepi Slomškov dom, ki bo vedno pričal o marljivosti Mlakarjevi. Mlakar je bil tudi podpredsednik Narodne Odbrane, saj je bil najbolj narodno zaveden v naši fari tudi v težkih avstrijskih časih. Tudi pri hranilnici je bil v nadzorstvu. Res je bil vedno odločen

narodnjak in katoličan! Teško nam je slovo od dobrega in delavnega moža, hvaležni smo mu za vse, kar je v fari dobrega storil. Vedno Te bomo ohranili v najlepšem spominu in se veselili Tvojega obiska. Bog plačaj vse delo in trud! Tudi njegovi družini želimo na novem mestu dosti božjega blagoslova! — Tako je v enem mesecu izgubilo naše društvo predsednika in podpredsednika. Po Veliki noči bomo imeli občni zbor in izbrali nove može.

Jurovec, Sv. Vid pri Ptuj. Pri nas je umrl osemletni šolar Franček Zajc. Ker je bil to jako priden šolar, ga je do groba spremila vsa šola z učiteljstvom vred. Učenci so mu zapeli lepo nagrobnico. Veseli se pri Bogu!

Slovenjgradec. Srebrni jubilej Hranilnice in posojilnice in ustanovitev Kmetijske nabavne in prodajne zadruge v Slovenjgradcu. V soboto dne 29. marca so se zbrali v Zadrudnem domu stari, preizkušeni gospodarski in narodni bojevniki, neustrašeni kmečki očaki in gospodarji iz cele slovenjgraške okolice. Mala dvorana Zadrudnega doma je bila nabito polna. In z neobičajno napetostjo so poslušali ljudje poročilo nadrevizorja gospoda Vl. Pušenjaka o zgodovini našega kmečkega zavoda. Težak je bil začetek pred 25 leti na tukajšnji nezavedni severni meji, toliko večja je zasluga mož, ki so pripeljali v razburkanih valovih gospodarskih in narodnih bojev čoln našega zavoda v varen pristan sedanjega gospodarskega razmaha in procvita. Vlč. g. župniku Pečniku in g. županu Luka Pogaču, prvemu slovenskemu kmetu v dravski banovini, ki je bil odlikovan z redom sv. Save, gre predvsem zasluga ohranitve naše hranilnice. Hranilnica je bila ustanovljena dne 6. aprila 1905 ter je sodeloval v nji kot član nadzorstva od l. 1908 tudi mestni župnik vlč. g. Čížek. Po izčrpnem poročilu gospoda nadrevizorja je podal kaplan gospod Kotnik, izza leta 1924 agilni tajnik hranilnice, zelo jasno sliko o gospodarskih odnosih slovenjgraške okolice ter njihovem uplivu na razvoj zavoda. Pri volitvi odbora se je ponovno izbralo stare, preizkušene člane s predsednikom g. Gams Antonom na čelu. H koncu te tihe, v mestu skoraj neopažene slavnosti se je vršil tudi ustanovni občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge. Prvi kmetijski gospodarski zadrugi v našem mestu želimo čim mogočnejši razmah in uspeh v korist in blagor vsega domačega kmetijstva v Mislinjski dolini!

Marija Devica v Brezju. V sredo, 26. marca, se nas je zbralo precejšnje število ljudi, ki stanujemo v okolišju podružnične cerkve v Brezju. Razgovarjali smo se o tem, kako bi

Karl May IV. zvezek IZŠEL!

„Med Jezidi“

Je naslov IV. zvezka Karl Mayevih spisov. Nad vse zanimivi dogodki se odigravajo tam na daljnem Jutrovem. S tam je zaključena zbirka štirih zvezkov »KRIŽEM PO JUTROVEM«, ki so vezani v knjigo. Veza ni vsi 4 zvezki stanejo 35 Din, celo platno 70 Din. Naroča se posamezno zvezke kot tudi lepo vezano zbirko pri

**Tiskarna
sv. Cirila
v Mariboru**

cesar izjemoma različnim deputacijam, došlim iz raznih pokrajin, da izrazijo na dan cesarjevega godu svoje vdane čestitke.

Po deputaciji plemenitašev iz Zgornje Avstrije je prišla Štajerska. Bili so Ivan Friderik baron Tyrudl, Ivan Kašpar pl. Kellersperg, cesarski grajski stotnik v Gradcu Filip grof Brenner, grof Ivan Erazem Tatenbah ter župan graškega mesta Melhior Gelb. Tudi te odposlanke je sprejel cesar posebno milostno ter jih odpustil po preteku četrte ure.

Na poseben migljaj plemiča Lilienberg sta ostala oba grofa Brenner in Tatenbah v predvorani, poklicana sta bila še enkrat k cesarju.

»Mi smo vas, gospodje,« reče cesar prijazno, »še enkrat pozvali k Nam, ker imamo z vami še nekaj posebno zaupnega govoriti.«

Oba plemenitaša se priklonita globoko in cesar nadaljuje:

»Vas grof Brenner, poznamo že dolgo kot Našega vedno zvestega grajskega stotnika mesta Gradca, kateremu tudi čisto mirno prepustimo naše štajersko glavno mesto; Vi pa, grof Tatenbah, ste nam bili posebno v zadnjem času od več spoštovanih oseb tako toplo priporočeni, da vas ravno tako smatramo kot enega najzvestejših

plemenitašev Naše države in tako mislimo dati vama poseben dokaz Naše cesarske milosti in Našega posebnega zaupanja, da vaju določimo kot previdne in tajne čuvaje v štajerski deželi, kjer hočejo, kakor se je Nam poročalo, nasprotniki Naše vlade iz Ogrske in Hrvatske po veleizdajniškem načrtu zanetiti upor.«

Cesar je prekinil svoj govor, gledal obema grofoma v obraz, na katerih se je bralo, da so napravile besede različen utis. Dočim je kazal grof Brenner presenečenje in osupljenost, je zaigral okoli usten grofa Tatenbaha rahel smehljaj, kakor bi bil v zadregi in njegov obraz je postal blede. Cesar je to opazil in ga pogledal pozorno.

Grof Tatenbah najde hitro mir in samozavest, se globoko prikloni ter reče:

»Veličanstvo, ako bi ne slišal besed o veleizdajalskih načrtih sovražnikov, ki hočejo razširiti zaroto celo po Štajerskem, iz ust Njegovega Veličanstva, bi jih moral na vsak način zavreči, ker le blaznost in predrznost bi mogli roditi take načrte. Ker pa ima Njegovo Veličanstvo zanesljivo poročila, moram le zagotoviti, da se čuti grof Tatenbah neskončno počaščenega in odlikovanega radi premilostljivega zaupanja prevzviše-

bilo mogoče doseči ustanovitev lastne župnije v Brezju. To vprašanje stopa radi tega vedno bolj v ospredje, ker v tukajšnji okolici od meseca do meseca raste število hiš. Mariborsko predmestje se vsled ugodnega ozemlja vedno bolj razširja v smeri Brezja. Izbral se je odbor domačinov, ki bo imel nalogo storiti vse potrebno, da bi se ta upravičena želja čimprej uresničila.

Št. Peter pri Mariboru. Preteklo nedeljo se je slovesno zaključil II. gospodinski tečaj, združen z javno skušnjo in razstavo. Tej ljubki slovesnosti so prisostvovali roditelji gojenk, zastopniki šole, cerkve in občine. Ta kakor tudi I. tečaj so priredile, oziroma vodile tukajšnje šolske sestre. — Občina je zaprosila vodstvo mariborskega mestnega avtobuspodjetja, da uvede tudi vožnje ob nedeljah in praznikih popoldne. — Čas vinotočev se pričinja. Tako je sedaj v občini že nič manj kot sedem vinotočev. Ker vina ni mogoče prodati, so vinogradniki prisiljeni, si pomagati z vinotoči. Da bi ga le šentpeterčani, pa seveda tudi drugi po pameti pili, da bi pameti ne izgubili, kakor pravi Slomšek. — Na belo nedeljo popoldne po večernicah se vrši zopet zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami.

Št. Peter pri Mariboru. Gradnja nove okrajne ceste Nebova—Ložane se bo letos nadaljevala. S tem se bo uresničila stara želja šentpeterskega prebivalstva. — Da so pri nas fejsť fantje, imamo dokaz: dne 10. t. m. jih bo nad 20 vstopilo v vojaški stan. Da bi se le vsi zdravi in nepokvarjeni zopet vrnili!

Vurberg. Prejšnjo nedeljo so pri graščini preskušali stroj, ki sam koplje v vinogradu. Navzoč je bil grof Herberstein, njegov upravitelj in mnogo drugih ljudi. Kako so gospodje s preskušnjo zadovoljni, nam ni znano. — V tukajšnjem sanatoriju se je nekaj dni mudil kot gost gospod dr. Vladimir Levicki, šef-zdravnik ruske bolnice v Pančevu. Prej je bil docent na vseučilišču v Moskvi. O naših krajih se je zelo pohvalno izrazil.

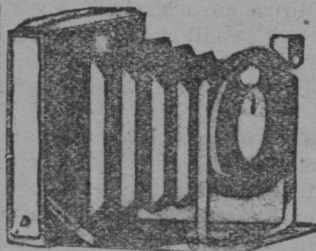
Jarenina. Smrt zaveže vedno skeleče rane, ko poseže v dragi dom, med sosedo, med farane. Posebno pa se stori bridko v duši zaostalih, ko zamahne smrtna kosa ob pohodu pomladi, ko se vse probuja k novemu življenju, k vstajenju božje prirode ter se pripravlja k veličastni proslavi Vstajenja Gospodovega. Vsa rast iz zemljice hiti, pa vzeti zadnje slovo, to zapeče, to boli. In tako je bilo tudi pri nas v Jarenini, ko smo na Jožefovo popoldne spremljali na poslednji poti vzglednega moža, očeta, soseda gospoda Janeza Šabeder, kmeta iz Vajgna. Lahno so rosile na

številne pogrebce pohlevne kapljice, kakor da bi vsedobrotno nebo kropilo svoje dopadenje na smrtnega popotnika. Saj pa je bilo življenje blagopokojnega Janeza Šabedra res rekel bi ena lepa, Bogu ljuba molitev. Ljubil je sveti mir v domu, med sosedo in v župniji. Njegovo življenje je dihlo vseblažilno krščansko pravičnost in ljubezen do bližnjega. Vič. gospod kanonik je dokaj lepega povedal v obrobem govoru. Bog nam daj veliko takih vzglednih mož! Blagopokojniku časten spomin! Hodimo njegovo pot!

Št. Ilj v Slov. gor. Dne 23. marca se je poročil gospod Alojzij Rus, žandarski podnarednik, z gd. Jožico From, posestnikovo hčerko v Št. Ilju. Zelimo obilo sreče ter posebno istim, ki so bili na veseli gostiji. Bog živi!

Vuhred. Pri Sv. Antonu na Pohorju je dne 23. marca preminula posestnica in gostilničarka gosa Marija Vamlek, po domače Hancel, v starosti 69 let. Bila je prijazna in dareljiva ljudem, zato so se tudi ljudje izkazali v resnih urah dobri mamici hvaležni, prišlo jih je mnogo molit in kropit ob blizu in daleč. Njeno priljubljenost je pričal tudi pogreb, niso šli za krsto samo sorodniki in sosedje, ampak tudi drugih je bilo precejšnje število.

Sv. Trojica v Slov. gor. Zima nas je zapustila in vesela pomlad nam polagoma prihaja v deželo. Že se pričinja po drevju in travnikih, njivah in gredicah novo življenje, novo brstenje. Imeli smo tudi že skorčev sneg. Mogoče nas prideta pozdravit še kukavičji in vdebov sneg; česar si pa ne želimo preveč! In v tem času na novo porajajočega se pomladi danskega življenja se prenavljajo, belijo in snažijo tudi naše hiše po vseh dolinah in hribinah. In kako prijetno je za oko, ako vidi na bližnjem gričku sicer majhno, s slamo pokrito, vendar pa lepo belo hišico, ki kakor beli golobček sedi med drevjem in prijazno pozdravlja mimo idočega popotnika! Pa kolikor lepše so naše hiše in hišice po trojiški fari, toliko slabše in revnejše pa izgleda zunanost naše farne cerkve, na katero smo sicer mi Trojičani kaj posebno ponosni. Streha na zvonikih in vsa notranjščina cerkve je sicer bila popravljena pred nekaj leti, za kar gre vsa čast prejšnjemu župnemu upravitelju. Sedaj čaka popravila še zunanjščina cerkve. Posebno še severna stran cerkve izgleda tako, kakor bi se za njo najhujše pretepali in streljali divji Turčini in Kruci. Bomo že morali, ako ne poprej, pa vsaj za prihodnjo birmo, pustiti kakega zidarskega mojstra na zunanje cerkvene stene, da nam jih bo za par tisočakov zamazal in pobelil!

Fotosport

je zelo lep, toda potrebno je, da imate dober aparat. Obrnite se takoj na veletrgovino Stermecki, Celje, in zahtevajte z dopisnico veliki ilustrirani cenik.

Naučna kamera 6 1/2 x 9 cm Din 98, žepna fotokamera 6 1/2 x 9 cm Din 350, 9 x 12 cm Din 375, z Fotar Anastigmatom Din 730, Agfa Standard 6 1/2 x 9 cm Din 1116, Novost Agfa „Billy“ kamera za filmski svitek 6 x 9 cm Din 570. Ogromna izbira vseh kemikalij in ostalega pribora za fotosport. Učna knjiga in cenik z več tisoč slikami zastoj. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar. Paketi tež Din 50) poštnine prosti.

Trgovski dom R. Stermecki, Celje št. 24.
Dravska banovina. 207-5

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Lansko leto smo postavili tudi pri nas dostojen spomenik žrtvam svetovne vojne iz naše fare. Na poziv odbora za spomenik so se odzvali tudi naši izseljenci v Argentini, med katerimi je naš domačin Jožef Emeršič s hvalevredno vnamo nabiral ter dosegel zbirko 2500 Din, ki jo je zdaj poslal odboru. Darovali so lovrenški domačini: Emeršič sam 484 Din, Drevenšek Boštjan 500, Gajser Jernej 250, Strmšek Jakob 200, Brencl Janez 150, Konrad in Treza Zolter roj. Lampret 110, Intihar Franc 100, Zajšek Blaž 100, Ivančič Anton 50; prispevali pa so velikodušno še iz Ptujске gore Verdenik Anton 50 in Lesar Ludvik 50; od Sv. Vida Šimenko Anton 50, Kukovič Franc 50, Kostanjevec Franc 50, Sitar Jakob 25; bančni ravnatelj I. Hribar iz Ljubljane 49; iz Leskovca Drevenšek Franc 22, Zabret Franc 50; iz Sp. Hajdine Zidarič Ernst 22; iz Prekmurja Časar Miha, Markovci, 44, Zlebič Jožef 25, Bočko Lovro 22, Ozmeč Franc, Melince 22, Šuc Franc, Šmartno pri Litiji 25 Din. Lepo so naši Amerikanci s tem pokazali, kako se v hvaležni lju bezni spominjajo svoje drage domačije. Zato pa domačini izrekamo našim tukajšnjim rojakom, kakor tudi še posebej rojakom iz drugih krajev Slovenije iskreno zahvalo in svoje tople pozdrave ter želje, da bi jih domači prej ali slej vrle, zdrave in srečne mogli zopet sprejeti pod domačimi strehami: Bog plačaj in na svidenje!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naknadno naj bo še omenjeno, da so svatje na gostiji Korpič-Mohorko iz Lancove vasi in Apač poleg zbirke za novi društveni dom pri Sv. Vidu

nega cesarja in gospoda. Izjavljam, da hočem biti zvest čuvar na Štajerskem ter službo, ki mi jo je naklonila neizmerna milost prevzvišenega vladarja, opravljati z vso vnamo in posebno previdnostjo, da se tako izkažem vrednega zaupanja presvetlega monarha.»

Grof Tatenbah se po teh besedah spusti z enim kolenom pred cesarjem na tla, ki mu ponudi milostno roko, da jo poljubi.

Vladar vidno ganjen pogleda sedaj na grofa Brennerja, ki je stal hladno in mirno.

»Na vas,« reče cesar, »Našega vrlega grajskega stotnika se ravno tako zanašamo, da bode postopal previdno v tej zadevi, ki zahteva posebno pozornost.«

Grof Brenner se prikloni ter kratko odgovori: »Veličanstvo, storil bom svojo dolžnost.«

»Naj Bog vse modro uravna,« odvrne cesar, »moj državni minister,« pripomni vladar ter pokaže na kneza Lobkovic, »bo obema gospodoma dal nadaljna navodila; grofa Tatenbaha pa čaka še posebej Naš tajnik pl. Lillenberg, pred dvorano, da izvrši naše naročilo.«

Cesar se nekoliko nasmehne ter rahlo dvigne roko v znamenje, da sta odpuščena.

Ko sta zapustila dvorano, se je obrnil vladar do svojega ministra ter rekel:

»Knez, ni težko nositi krone, dokler imamo tako zveste služabnike, od katerih je posebno mladi ognjeviti grof Tatenbah ganil Naše srce s svojim navdušenim nagovorom.« —

V preddvorani je stal dvornosvetni tajnik pl. Lillenberg, mož kakih 50 let.

Grof Tatenbah ga je takoj spoznal.

»O, kako veselo presenečenje,« vzklikne, »gospod pl. Lillenberg!«

»Sem,« odvrne ta, »sem vaš stari prijatelj, s katerim ste bili na visokem Riegersburgu skupaj, kateremu ste ob priliki lova na Kamenšaku rešili življenje in s katerim ste sklenili zvesto prijateljstvo. Da, jaz sem vaš odkritosrčen prijatelj, ki vam čestitam prvi k visokemu odlikovanju, ki ga je vam naklonil presvetli vladar.«

»Visoko odlikovanje,« vpraša začudeno grof.

»Da,« odvrne Lillenberg. Na migljaj odpre strežaj visoka vrata v malo dvorano, Lillenberg se nasmehne ter namigne z roko grofu Tatenbahu naj vstopi. Njemu sledi Lillenberg, za njima zopet zapre strežaj vrata.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroska c. 5

zložili tudi še 75 Din za novo bogoslovje v Mariboru; z gostije Vuk-Predikaka v Pleterjah so pa za afrikanske misijone odposlali 265 D. Naj ljubi Bog obilo povračuje vsem blagim darovalcem!

Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici. Nedavno je tukaj umrl in bil pokopan ob veliki udeležbi sorodnikov in prijateljev Janez Šega, kmet na Zgornji Ložnici, čez 70 let star. Gospodaril je na svojem vzornem posestvu mnogo let, ter pridno delal in skrbel posebno za svoje otroke, za njih dobrobit. Kratak poslovilen govor vlč. g. župnika Zakoška nam je orisal lepo ranjkega, rekoč: »Stojimo ob odprtem grobu moža, katerega ste vsi poznali. Ni bil šolan, a življenje je bila njegova šola. Zavzemal je razne odlične odgovornosti polne službe; bil je več let cerkveni ključar, župan, cenilni mož itd. Povsod je bil skromen in ponižen, mož na svojem mestu, pravičen in dobrohoten. Ohranimo mu blag spomin! Počivaj v miru od zemskega truda!« Na veselo večno svidenje nad zvezdami!

Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici. Dne 18. marca smo spremljali to leto prvo na mirodvor 37letno Antonijo Mlaker, posestnico in vzgledno mater in ženo, katera zapušča pet mladoletnih otrok in žalujčega moža. Njeno ljubezen do sosedov in faranov in do ubogih je pakazal njen dolgovrstni sprevođ. Antoniji svetila večna luč, preostalih naše iskreno sožalje!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Malo je danes župnij v obširni lavantinski škofiji, ki bi mogle obhajati tako ganljivo in tako prisrčno slovesnost, kakor jo je obhajala na Jožefovo dne 19. marca t. l. naša lovrenčka fara. Preč. gospod zlatomašnik, duhovni svetnik in župnik Jožef Sinko je dopolnil svoje 80. leto. Porodil se je dne 24. marca 1850 na Biserjanah, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici, na domu, kjer se je eno leto pred njegovo primicijo porodil minister g. dr. Anton Korošec, ki je njegov sorodnik. Tukaj naj omenimo, da še danes živi devet duhovnikov, ki so jubilentovi sorodniki. Ljudsko šolo je obiskoval pri Sv. Juriju, gimnazijo pa v Varaždinu, kakor tedaj sploh večina študentov iz južnega dela Slovenskih goric. L. 1870 je vstopil v mariborsko bogoslovje in po končanem III. letniku leta 1873 je pel novo sveto mašo. Kaplanoval je potem na več krajih, kakor na Muti, pri Sv. Jakobu v Slov. gor., v Konjicah, 12 let pa pri Sv. Lovrencu v Sl. gor. Nato je dobil župnijo Sv. Boltenk v Slov. gor. Po smrti kanonika Jakoba Meško pa je prišel odondot za župnika k Sv. Lovrencu, kjer še danes pase svoje ovce in redno ter častno opravlja svojo dušnopastirsko službo. Dobro se spominja gospod jubiliant služabnika božjega: škofa Antona Martina Slomška, kateremu je celo ministriral, ko je bil na birni pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Gospod jubiliant je bil za svoje zasluge na verskem polju dne 29. junija 1909 imenovan za kn.-šk. duhovnega svetovalca, kot narodni buditelj pa odlikovan z redom sv. Save IV. vrste. Svojim župljanom je bil vedno dober in skrben oče. Zato smo se mu župljani hoteli izkazati hvaležne. Župnikov god, dan sv. Jožefa, smo slovesno praznovali. Dohod od cerkve, cerkev in župnišče, vse je bilo slavnostno okinčano. V slovesnem sprevođu so spremljala jubilitanta v cerkev razna društva in cerkvene družbe, ki jim je bil on sam ustanovitelj. Mil. gospod ptujski prošt dr. Ivan Žager je orisal v cerkvi delovanje gospoda jubilitanta, ki je po zgledu sv. Jožefa, svojega priprošnjika, bil vedno delaven in skrben varih v varstvo mu izročene Kristusove črede. Slovesna sv. maša se je zaključila z zahvalno pesmijo. Po pravici bi lahko zapeli s prleškimi pesnikom Petrom Skuhalo:

»Malo jih je, malo v takoj starosti,
ki bi čvrsti bili, kakor Jožef, Ti,
vrli no ponižni, kak si Ti, bili
no ga vsi kak Tebe ljubili!«

Da! V resnici zasluži od nas faranov častitljivi in svitolasi gospod župnik, da ga ljubimo vsi iz vsega srca z ono otroško ljubeznijo, ki

so jo dolžni skazovati le otroci svojemu dobremu očetu! In to tudi radevolje hočemo storiti, da se bosta mogla pastir in čreda enkrat v nebesih veseliti! — J. R.

Ljutomer. V Šibeniku je umrl Janko Pevec iz Radomerja. Služil je pri mornarici. Imel je že doma kronično trganje v ušesih. Podlegel je vnetju srednjega ušesa. V dveh dneh je bil zdrav in mrtev. Bil je vzoren fant, poln ljubezni do staršev, osobito do matere. Deloval je pridno pri vseh društvih, bil je vsem dober prijatelj in tovariš. Njegovo nežno srce je gorelo posebno v ljubezni do Boga. Hodil je mesečno k sv. obhajilu. Hrepenel je tudi pri vseh po sv. maši in sv. obhajilu. Vzorna je bila njegova smrt, kakor je bilo tudi življenje zgledno. Zato ga bomo vsi ohranili v blagem spominu. Naj skoro zagleda večno Solnce ljubezni in resnice, za katero se je boril. Gospod mu daj večni mir!

Ormož. Knjižnica dekliške Marijine družbe si je v zadnjem času nabavila nekaj lepih novih knjig. Obiskujte knjižnico, ki izposojuje knjige ob nedeljah in praznikih od 9 do 10 dopoldne. — Mohorjeva družba je tudi napredovala za 6 članov, tako da jih ima sedaj 222. Tako je: eni odpadejo, pa drugi pristopijo. — Kmetijska podružnica ima skladišče za umetna gnojila in druge kmetijske potrebščine pri gospodu načelniku Peteku na Hardeku. Naročila je tudi že 2000 kg modre galice za škropljenje. Postreže se predvsem članom. — Prosvetno društvo je od zadnjih prireditve vselej nekaj dalo za dobre namene: o božiču za siromašne otroke, od prireditve na praznik pa za pogorelece v mestni grabi. — V nedeljo je začela ob 10 zvečer goret slamanata streha na občinski hiši v mestni grabi. Po vsem sklepati, je bilo podtaknjeno. Največjo škodo trpi mestna občina, v drugi meri pa stanovalci, sami ravni ljudje: delavci in dva občinska reveža. Vsem je zgorel ves živež, kolikor so ga imeli na podstrešju, enemu delavcu edini prašič, drugemu delavcu, ki ima poleg bolehnih žene še 6 malih otrok, pa edina koza, ki je dajala deci mleka. — Občinski odbor je že sklepal v četrtek, kako naj se priredi stavba nanovo. Do definitivnega sklepa ni prišlo. Eni odborniki so zagovarjali tik pred sejo vloženo prošnjo sokolskega društva, da se njemu prostor prepusti za postavitve sokolskega doma, drugi pa so povdarjali posebno socialne dolžnosti občine do revežev in do drugih brezstanovalcev, ki so do sedaj tam bivali. Za te naj bi se ta hiša ohranila in po možnosti še povečala, društvu se bo po možnosti drugod ustreglo, tako so povdarjali ti odborniki. Končno veljavni sklep se bo storil pri prihodnji seji.

Sv. Vid pri Ptuj. Marijina družba v Sv. Vidu je priredila na Marijin praznik dne 25. marca lep materinski dan. Po govoru vlč. g. župnika in po deklamacijah malih deklic se je vršila znana in lepa igra »Lurška pastarica«. Čeprav so nekatera dekleta bila prvič na odru, je igra res lepo izpadla. Do solz je ganila marsikoga. Pohvaliti moramo Marijino družbo in želimo še dosti tako uspešnih predstav! Tudi ljudstva je bilo dosti pri igri, saj je bila lepa in prostorna dvorana skoro polna. — V nedeljo dne 30. marca se je igra na splošno zahtevo ponovila.

Ptuj. H koncertu Glasbene Matice nam poročajo: Mariborska Glasbena Matica je že večkrat v okolici priredila koncerte. Namen ji je bil, da pokaže kmečkemu ljudstvu krasoto slovenske pesmi. Pokazalo pa se je pri teh prilikah, da naši kmetje zelo radi poslušajo lepo petje, a si ne upajo blizu. Tudi ptujski koncert je namenjen našemu ljudstvu iz okolice. Želeli je, da bi razni pevovodji s svojimi pevci posetili koncert, ki nudi pevcu več kot cele ure podučnega govorjenja. Matica poje 18 zborov moških, ženskih in mešanih, zelo stare, umetne in narodne. Kmetijski pevci, na svidenje v soboto dne 5. aprila ob 20. uri v Društvenem domu!

Sv. Andraž pri Velenju. Smo mejaši Polzele, kjer so v novejšem času vedno požari. Zadnji požar pri Sevšku nas je silno prestrašil. Kaj naj mi počnemo, ko bi začelo pri nas goret? Nimamo vođe za gasitev, nimamo ceste. K nam ne more priti nobena požarna bramba, pa če bi tudi prišla, ne more do poslopja, ker smo v hribih. Ogenj bi nam vse uničil. Vsaka hiša naj skrbno pazi, da bi se kje ogenj ne zanetil! Zato pa že leta in leta ni bilo nobenega požara, razen če strela udari. Gre pa govorica, da je najeta zlobna roka, ki požiga...

Paka pri Velenju. Zelo smo starši hvaležni višji šolski oblasti, da nam je po dolgem času vendar poslala učitelja, da ne bo treba našim otrokom dve uri daleč v Velenje. Nekateri pa sploh niso mogli nikamor. — Les ne gre več. Delavce odpuščajo. Začeli bomo žgati apna. Kdo bi nam poskrbel ugodno prodajo dobrega apna? Kaj mislite, gospod urednik? Pri nas, ko je tako blizu železnica in dosti kamenja, bi se dal izdelovati dober cement.

Gomilsko. Brali smo poročilo o požarih v Savinjski dolini. Kar se tiče vaše vesti o požaru pri Sajovicu na Režani pri Gomilskem, je treba to poročilo v toliko izpopolniti, da ni škoda z zavarovalnino v celoti krita, marveč zavarovalnina krije samo nekoliko več nego polovico škode.

Zgornja Penikva pri Žalcu. Poročil se je mladenič Martin Rečnik. Odšel je na svoj novi dom v sosedno župnijo Galicijo pri Celju. Izbral si je družico v življenju krepostno ter delavno mlado vdovo Terezijo Bralec roj. Maček v Št. Rupertu nad Laškem. Na tej nad vse veseli gostiji so zložili svatje, med njimi posebno starešini ženinov stric Jožef in ženinov brat Jožef Rečnik, na predlog Pavle Rečnik za novo bogoslovje v Mariboru 75 Din.

Zgornja Penikva pri Žalcu. Pet nedolžnih otročičev je letošnjo zimo umrlo na zavratni boleznii. Nazadnje je umrla že odrasla mladenka, vzgledna in za vse dobro vneti Marijina družbenica Boštenuhova Trezika. Krasen pogreb ob obilni udeležbi družbenic in ostalih faranov je bil priča, kako zelo priljubljena je bila pokojna. — Pri nas lepo napredujejo društva, med njimi mladeniška in dekliška Marijina družba. — Bilo je v tem predpustu tudi nekaj svatov. Poročila se je v domači župni cerkvi vrla družbenka, tajnica bralnega društva ter večletna cerkvena pevka Micika Jezernikova. Odšla je na svoj novi dom na Dobrna. Poročili so se tudi trije fantje, med njimi dva brata Rečnik, eden na dom, drugi pa je odšel v sosednjo župnijo Galicijo. Izbral si je za družico delavno mlado vdovo Terezijo Bralec rojeno Maček, iz Št. Ruperta nad Laškem. Na tej gostiji je na predlog starešin ženinovega strica Jožefa in ženinovega brata Jožefa Rečnik nabrala Pavla Rečnik za novo bogoslovje v Mariboru 70 Din.

Sedlarjevo. O vsem mogočem poročajo razni dopisniki, jaz pa hočem povdariti iz našega pozabljenega kraja dejstvo, da je obmejna vas Sedlarjevo ena najbolj zdravih. V dokaz te trditve hočem navesti nekaj števil, ki pričajo, v kako visoki starosti živijo nekateri naših vaščanov: Baša Anton 87 let, Turk Urška 93 let, Baša Franc 85 let, Janez Polak 87 let, Tona Planinc (Strosner) 85 let, Premič Marija 80 let, Ana plemenita Kostič 78 let. Treba še povdariti, da šteje Sedlarjevo le 22 hišnih števil.

Sv. Križ pri Regaški Slatini. Dne 19. t. m. je umrl Florijan Perkovič, kmetijski sin s Temnika, star 20 let. Svoječasno je bil član orlovske organizacije. Sodeloval je rad pri dramatičnem odseku. Bil je tudi zvest član Apostolstva mož. S svojim življenjem je bil vzor mladeničem. Da je bil res priljubljen med farani, je pokazal njegov pogreb, katerega so se ljudje udeležili v obilnem številu. V slovo mu je pri hiši žalosti spregovoril par vzpodbudnih besed njegov stric (g. Vinko Perkovič). Ob odprtem grobu se je pa poslovil od pokojnika njegov bivši predsednik orlovske organizacije

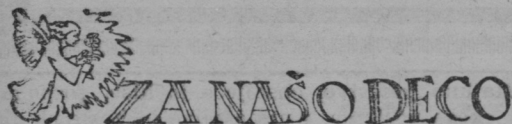

Leopold Čonč s prav v srce segajočimi ganljivimi besedami. Dragi Florijan, naj ti sveti večna luč! Tvoji mamici, ki te je tako iskreno ljubila, pa naše sožalje! — Dne 21. t. m. je umrl prevžitkar Martin Fideršek iz Cerovca, star 77 let. Pokojni je brat pred več leti umrlega župnika Matjaža Fideršek, ki je župnikoval v Doliču. Pokojni bi imel že lani obhajati zlato poroko, pa je to radi gmotnih sredstev preložil na leto, a je žal sedaj poprej umrl. Pokojni je bil vedno mož pravega krščanskega značaja. Počivaj v miru!

Sv. Miklavž nad Laškim. V sredo, dne 20. marca smo pokopali Franca Knez, po domače Leskovškega, ki je umrl v visoki starosti v 82. letu. Rajni je bil izredno dober gospodar, pa tudi odločen katoliški mož. Dolgo vrsto let je opravljal različne javne častne dolžnosti. Bil je član krajnega šolskega sveta, 38 let cerkveni ključar, okrog 40 let občinski odbornik in svetovalec. Katoliško časopisje je bilo stalen gost njegove hiše. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi ljudstva. Po pogrebu se je med pogrebelci in sorodniki nabralo 130 Din za cerkev Kristusa Kralja v Hrasniku.

Laško. Obračun dohodkov in stroškov bivšega okrajnega zastopa in okrajnega cestnega odbora je bil skozi 14 dni po vseh občinah okraja javno na vpogled. Seja okrajnega cestnega odbora se je vršila v ponedeljek dne 31. marca ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici okrajnega cestnega odbora.

Sremlje pri Brežicah. Tu se je v soboto dne 15. m. m. smrtno ponesrečil 39letni posestnik iz Volčjega Butkovič Anton. Nanj se je prevrnil voz z vinogradniškim koljem in mu zlomil prsni koš. Par minut potem, ko je bil previden s sv. zakramenti, je umrl. Bil je vzoren mož. Naj počiva v miru!

O zvezdah.

V jasnih nočeh gledajo z mirnega neba svetle zvezde na nas. Prešteti jih ne moremo, kakor n. pr. tudi ne cvetja na travniku in peska v morju. Sicer bi nam tako štetje tudi ne koristilo mnogo. Govoriti pa moremo z zvezdami, saj govore i one z nami v neslišnem, čarobnem jeziku ter odgovore na marsikatero vprašanje. O čem govore zvezde?

Govore o neskončnosti stvarstva, če si jih tako ogledujemo. Treba bi bilo, da ležimo v topli poletni noči kje v travi ter gledamo proti temnomodremu nebu, kjer se leskeče nebroj solnc in svetov. Neskončnost — ta se ne da izračunati, ne opisati ali pojasniti, kakor n. pr. moremo opisati opravo kake hiše ali tolmačiti kakšno tehnično izumitev. Samo zamisliti se moremo v neskončnost ter jo čutiti in občutiti.

O neskončnosti, o kateri nam govore zvezde, je rekel neki zvezdoslovec: »Če bi mogel postaviti največji naš daljnogled na najmanjšo zvezdo, ki jo vidim skozi njega z zemlje v neizmernem svetovnem prostoru, in če bi s tiste zvezde gledal zopet dalje v svetovni prostor, bi videl v novo morje solnc in svetov. In če bi zopet lahko prenesel svoj daljnogled na najmanjšo zvezdo, katero od tam vidim, bi videl še v novo morje solnc in svetov. Ako bi živel tisoč let in bi vsako noč nesel svoj daljnogled od najmanjše zvezde do sledeče najmanjše zvezde, bi našel vsako noč novo morje zvezd in ne bi bilo konca!«

Kako potovanje! Pomislimo, da so tiste drobne zvezdice, ki tvorijo medli pas »Rimske ceste«, od nas 4000 svetlobnih let oddaljene. — Zvezdoslovci računajo s svetlobnimi leti, to je oddaljenost, katero preteče svetloba v enem letu. (V 1 sekundi preteče svetloba 300.000 km, koliko torej v 1 letu!) Brzovlak bi prehitel daljico, ki ustreza enemu svetlobnemu letu, v približno 10.000.000 let. In zdaj: 4000 svetlobnih

let! Tega si seveda ne moremo prav nič predstavljati. In če pomislimo, da je morda tista ena točka v »Rimski cesti« solnce, ki je morda stokrat večje od našega solnca! In cela »Rimska cesta« je samo po sebi kakor zrnca prahu v vsemirju, široka samo en korak (samo 8000 svetlobnih let!).

Tukaj se spomnimo tistega pametnega odgovora, ki ga je dal praviljni pastirček kralju na vprašanje, kako dolga je večnost: Tam v deveti deželi je gora iz diamanta, tja prileti vsakih sto let ptička ter si brusi kljunček ob njej. Ko bo izbrušena cela gora, tedaj je pretekla ena sekunda večnosti.

Če to primerjamo s tem, kar smo prej rekli, vidimo sličnost glede pojma »neskončnost«. O tem vsem nam govore zvezde. Vse to, kar se nam ljudem zdi tako važno, ni nič napram gorenjim premišljevanjem. Naš pogled se dvigne višje, višje do tiste roke, ki urejuje ves svetovni ustroj in ga drži v delovanju. Globoka hvaležnost in ljubezen do Stvarnika — to je odgovor, ki ga dajemo mi na to, kar govorijo zvezde nam.

Dva jahača.

Oče je na potu iz mesta jahal na oslu, njegov 15letni sin pa je hodil poleg peš. Vse skupaj sreča popotnik in reče: »To ni prav, da ti, mož, jezdiš, a tvoj otrok peš hodi poleg tebe. Tvoje noge so močnejše od njegovih.« Tedaj je oče osla razjahal in posadil nanj sina.

Čez nekaj časa jih sreča drug popotnik, ki pravi: »To ni lepo, otrok moj, da ti jezdiš, tvoj oče pa mora hoditi peš. Tvoje noge so mlajše od njegovih.«

Tedaj je zajahal osla tudi oče in zdaj sta sedela oba na živali.

Tako naletita na tretjega popotnika, ki se glasno zasmee ter govori: »Kakšna neumnost je to: dva močna osla na tako slabi živalici! Pravilno bi bilo, če bi kdo vzel palico in oba pošteno naklestil!«

Zdaj sta oba skočila raz osla in sta šla peš poleg njega. Četrtemu popotniku niti to ni bilo prav: »To so pa čudni trije tovariši! Ali ni dovolj da dva hodita? Ne bi mogel tretji jezdit!«

Nato je rekel oče: »Kaj nama je početi? Nič ni prav.« Vrgla sta osla na tla, zvezala sta mu noge, porinila vmes drog in sta ga nosila. Ker so se pa vsi ljudje temu smejala, je popadla očeta jeza. Rekel je: »Naj govore ljudje, kar jim je drago, delajva po svoje!« Nato sta razročila osla, oče je sedel nanj, sin pa je hodil peš poleg. In tako sta prispela domov.

Trije poklici.

Trije glavni poklici sveta so se nekoč med seboj prepirali, kdo je več vreden. Učiteljski poklic je rekel: »Jaz bi moral biti prvi; kajti brez mene bi bili ljudje neumni in brezbožni. Jaz moram nevzgojene vzgajati, slabotne tolažiti, malodušne podpirati.« — Vojaški poklic je menil: »Če mene ne bi bilo, nihče ne bi mogel svojega kruha v miru jesti. Meni je dan meč, jaz skrbim za varnost.« Kmečki stan je zaklical: »Brez mene oba ne bi imela nič jesti. Jaz obdelujem polje in pridelujem hrano.«

Tedaj je pristopila razsodnost in da bi jih spravila, je rekla: »Čemu se pripravate? Vsakemu poklicu ostane čast, vsak poklic je potreben. Drug ne more biti brez drugega, vsakemu sta potrebna ostala dva.«

O pozdravljanju.

Lepa reč je to, če se ljudje pozdravljajo, čeprav se ne poznajo. Saj so vsi otroci enega očeta in življenje je tako kratko, da ne bi smel človek človeka pustiti mimo, ne da bi mu dal kako dobro željo na pot. S pozdravom seveda izrečemo samo željo, ali že v tej želji je toliko prijaznosti in ljubezni za sočloveka, da ga mora pozdrav razveseliti. Torej, ne štedimo s pozdravljanjem, upoštevajmo pa tudi rek: »Pozdravljanje je uljudnost, ozdravljanje pa — dolžnost!«

Smešnice.

Dober razlog. Teta: »No, Tonček, zakaj si pa tako dobre volje?« — Tonček: »Pri zobozdravniku sem bil.« — Teta: »To pa vendar ni razlog za veselje!« — Tonček: »Je; ni ga namreč bilo doma.«

Ve si pomagati. Mihec je radi svoje velike lenobe najzadnji učenec v šoli. Za kazen mora to odsotnemu očetu sam pismeno javiti. Mihec si pomaga tako, da pripiše na konec pisma, ki ga piše mati očetu in na katerem se vsi člani rodbine podpišejo, to-le: »Dragi oče! Kot zadnji Ti pošiljam srčne pozdrave in poljub. Tvoj zvesti sin Mihec.«

Poštenost. Mati je bila popoldne v štirih trgovinah in je v eni izmed njih pozabila svoj solnčnik. Sinčku pove, kje je bila, in mu naroči, naj povsod vpraša za solnčnikom. Sinček sluša. Pri treh trgovinah so mu rekli, da tam solnčnika ni, šele v zadnji, četrti ga je dobil. Prinesel ga je materi iz besedami: »Veš, mama, samo četrti trgovec je pošten človek, prvi trije so solnčnik kar zatajili.«

Postrežljiv. Prva računska ura je. Učiteljica vpraša: »Ladko, koliko prstov imaš na roki?« — Ladko iztegne roko proti učiteljici: »Tukaj, gospodična, tu je roka. Dajte, preštajte!«

Rešitev ugank.

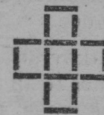
1. Številke morajo biti v kvadratu takole razvrščene:

13	8	12	1	= 34
2	11	7	14	= 34
3	10	6	15	= 34
16	5	9	4	= 34
31	31	31	31	= 34

2. Najprej napolnimo n. pr. iz škafa z vodo večjo posodo (5 l) in iz nje prelujemo v manjšo posodo toliko, da jo napolnimo (3 l). V večji posodi ostaneta 2 l. Manjšo posodo izpraznimo in vlijemo v njo iz večje posode tam ostaneta 2 l. Tako je večja posoda prazna, manjša pa ima 2 l tekočine. Zdaj napolnimo zopet večjo posodo iz škafa (5 l) in odlijemo v manjšo posodo toliko, kolikor še gre v njo (1 l), in v večji ostaneta 4 l.

3. Ni mogoče, ker se napravi led na notranjosti oken in se torej od zunaj ne more v led nič začrtati.

4. Položi vžigalice tako:

Novo nalogo.

1. Zveži teh 99 točk s 4 ravnimi črtami v eni potezi:

2. Kako napravimo iz enega kvadrata dva manjša kvadrata, ki sta si enaka na velikosti?

3. Zveži številke od 0 do 9 tako, da iznaša šesteto število 10!

4. Na jako občutljivo tehtnico (kakršne imajo n. pr. lekarnarji) položimo na eno stran kroglo iz svinca, na drugo pa popolnoma enako težko kroglo iz lesa. Če pustimo tehtnico, ki je v ravnotežju, nekaj časa stati, se ena stran prečke nagne. Katera krogla je na tisti strani?

ZA RAZVEDRILO

Stari Prikeržnik je bil povabljen k trgovcu Čifteku, ki je slavil rojstvo prvega fanta. Ko je prišel domov, je pravil ženi, kako nobel so jedli in pili. — »Toda 13 nas je bilo.« — Prikeržnica, ki je bila sama praznoverna je udarila z rokami: »Jo! 13. Pa si le ostal in se ne bojiš nesreče?« — »Ostal sem. Lepo sem molčal in se vsedel — ter zato za dva jedel!«

Boljši zaslužek. Janez in Tone nista imela denarja. Prišla sta na obrežje reke Drave. Tam je stala tabla z napisom:

»Kdor reši potapljačega človeka, dobi 100 Din.« — Janez reče: »Tone, skoči v vodo in jaz te rešim!« — Tone skoči v vodo in kliče na pomoč. Janez se niti ne gane. — »Pomagaj mi vendar,« se dere potapljač. Janez pa pokaže na drugo tablo, kjer je pisano: »Kdor najde mrtveca, dobi 200 Din.«

Nista se razumela. V neki vasi so napeljali elektriko. Kmet Brihta gre v trgovino s svetilkami: »Dajte mi svetilko.« — »Koliko sveč pa?« vpraša prodajalec. — »Ne sveč — svetilko.« — »No ja — ali koliko sveč naj bo?« — »Samo svetilka!« kriči kmet. — »Ali vsaka hruška ima vendar ima gotovo gorilno moč.« — »No — sveče in sadje imam

doma in gorilne moči od mojega hruškoveca jaz ne merim,« je godel Brihta in šel neopravljenih potov iz trgovine.

Je težavno odgovoriti. Mamica je šla z malim sinčkom v cerkev. Na potu do mov je sinček izpraševal mamico: »Mamica, ali so tudi taki angeljčki, ki imajo le glavo in peruti?« — Mati: »Seveda so!« — Sinček pa je zmajal z glavo in odgovoril: »Pa kako naredijo, kadar se hočejo vsesti?«

Kovaškega pomočnika, mlajšega, marljivega, sprejemem takoj v stalno delo. Lovrenčič, kovač, Biš. 475

Dobroobranjen šivalni stroj in citre proda Sidar, Maribor, Pobrežka cesta 9. 472

USTANOVLJENA LETA 1861

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—

Maribor
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 223

V malih oznanilih stane vsaka beseda Din 120. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko pošljejo v znamkah.

Mala oznanila

Mali oglasi se objavljajo samo ako se **PLAČAJO NAPREJ!**

Upravištvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. Upravištvo.

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, kjer koli imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do Din 250.—. Prijavite se: »TEHNA«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. Znamka za odgovor. 93

Vodovode in strelovode inštalira najsolidneje po jako nizki ceni, kompletni strelovod od 800 Din naprej, dobavlja vodovodne cevi ter ima iste vedno v zalogi po jako ugodni ceni: oblastveno koncesijonirani inštalater Rihard Jakelj, Slovenjgradec. 419

Oblačilno blago vsakovrstno, izgotovljene obleke »Tivar« za moške in otroke, perilo, svilene rute ter vse vaše potrebščine kupite najugodnejše v trgovini Fr. Senčar, Ljutomer in Mala Nedelja. 439

Kupim in prevzamem vsako količino frišnih jajc do preklica po najboljši dnevni ceni, današnja cena 70 do 85 par. Ako se cena zviša pa konkurenčna cena. Prevzema se in točno plača predpoldan: Maribor, Koroška cesta 10, na dvorišču; popoldan pa v lastni hiši: veletrgovina sadja in jajc, Koroška cesta 126—128a. Ivan Göttlich. 323

Več sto komadov lepe in dobro vkoreninjene šmarnice se kupi. Ponudbe pod »Šmarnica« na upravo lista. 449

Najboljša travna, deteljna in vrtna semena, motike in drugo poljsko orodje, namočeno polenovko ponuja ugodno: Jos. Jagodič, Celje. — Nakup kuhanega masla, suhih sliv itd. itd. 370

Sadni cepjenci (okulanti) v raznih sortah, se dobijo po trški ceni pri I. Gradišnik, Dobrna pri Celju. 411

Pekovskega vajenca sprejme takoj z vso oskrbo. Naslov v upravi lista. 446

Kravar in ofer se sprejmeta: graščina Pragersko. 428

Kovaškega pomočnika in vajenca potrebuje Benedikt Brunčko, kovaški mojster v Št. Lovrencu na Pohorju. Stalno delo in vsa oskrba v hiši. 377

Dva učenca se sprejmeta proti plačilu. Lovrec Tomažič, kotlar, Maribor, Sodna ulica št. 24. 452

Fant 11 let star se da dobrim ljudem. Naslov v upravi lista. 454

Išče se za takoj vajenca za usnjarsko obrt. Vsa oskrba v hiši. Karl Dlohij, Orehovci pri Gornji Radgoni. 455

Mlinarski pomočnik, zanesljiv, išče službe v kmetem mlinu. Naslov v upravi lista. 456

Učenec se sprejme pri urarju M. Ilgerjev sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 458

Krasno posestvo v najprometnejšem kraju v okolici Maribora, okoli 15 oralov, obstoječe iz njiv, travnikov, sadonosnika in gozda, hišno in gospodarsko poslopje v najboljšem stanju, se takoj proda radi smrti, po ugodnih plačilnih pogojih. Naslov v upravi »Slovenskega Gospodarja«. 464

Majhno posestvo, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, 4 orale njive in hoste ob glavni cesti tik šole in cerkve, pripravno za obrtnika ali upokojenca prodam za 45.000 D v Leskovcu pri Ptujju. Zglasiti se je pri Fr. Žerak, trgovec, Sv. Barbara v Haložah. 459

Novi mlin na en pogon se proda: Ložane 1, Sv. Marjeta ob Pesnici. 460

Kmetije, hiše, gostilne, mline, žage, pekarije proda posredovalec Zagorski, Maribor, Tattenbahova ulica 19 II. 473

Lepo posestvo, novozidano, v najlepši legi, primerno za vsako obrt, proda Martin Klep, Sv. Rok, Ptuj. 474

Posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. gor. vabi vse člane na redni občni zbor, kateri se vrši dne 13. aprila 1930 popoldne po večernicah v uradni pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev. 2. Poročilo o izvršeni reviziji. 3. Odbritev računskega zaključka za leto 1929. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Opomba: Ako se ne bi ob določeni uri zbralo zadostno število članov, se vrši občni zbor eno uro pozneje pri vsakem številu članov. — Načelstvo. 476

Kilnc pasove

(Bruchbänder), trebušne in želodčne pasove, umerne noge

i. t. d.

dobite dobrega lastnega izdelka pri

IVAN FRIC, CELJE
za farno cerkvije

Desettisoči

izkršanih strokovnjakov predelajo trajno dobre PALMA-podpetnike iz kaučuka.

Pred nekaj dnevi smo že poudarili na tem mestu, da izdelujejo PALMA-podpetnike vsako leto cele trume delavcev.

PALMA predelujejo pravi strokovnjaki radi in trajno. To je dejstvo, ki govori za kakovost PALMA-podpetnikov bolj kot vsako drugo priporočilo.

Ker so PALMA cenejši in trpežnejši kod usnje in dajejo dobrodejno in elastično hojo, ki varuje telo in drage čevlje, naj bi vsakdor, ki še hodi na usnjenih podpetnikih, vsaj enkrat poizkusil, nositi

PALMA

Uživanje

toda s povdarkom.

Ako hočete, da Vam bode telesna nega užitek in ako izbirate s prevdarkom, tedaj bodete vzeli Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote, katerih delovanje tiči v njihovih zdravilnih sestavinah.

- „Elsa“-milo iz lilijinega mleka, posebno fino za najnežnejšo kožo.
- „Elsa“-milo iz lilijine kreme, blagih, svlinatih pen, divnega vonja.
- „Elsa“-milo iz rumenjaka, najboljše za otroke, popolnoma nevtralnno.
- „Elsa“-milo glicerinsko, nenadomestljivo za razpokane roke.
- „Elsa“-boreksovo milo, izvrstnega delovanja proti solnčnim pegam i. t. d.
- „Elsa“-katranovo milo za rast las, za neškodljivo razkuževanje.
- „Elsa“-milo za britje, napravi britje zabavno.

Po pošti 5 kom. Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko, če se denar vpošlje naprej; po povzetju 62 Din.

„Elsa“-Creme-pomada proti solnčnim pegam in nečistostim kože, za racionalno nego kože.

„Elsa“-pomada za rast las, krepi lasišče, pomlajuje lase.

Po pošti 2 lonca ene ali po 1 lonec vsake Elsa-pomade stane 40 Din franko če se denar vpošlje naprej; po povzetju 50 Din.

Elsadont pasta ki ustvarja biserne zobe, 1 tuba 8 Din 80. 1467

Dan za dnevem negujte telo z Elsa-preparatili TO POMAGAI

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elsatrg 341.

Eksportna hiša **LUNA** *Albin Pristernik* lastnik
MARIBOR, Aleksandrova c. 19

Za bližajočo se spomlad ter velikonočne praznike imam pripravljeno veliko izbiro in sicer: **otročje nogavice** par od Din 5.— naprej v črni, sivi, drapp, rujavi in beli barvi, **moške (sokne) nogavice** od Din 5.— naprej, **flor nogavice** od Din 12.— naprej, **damske nogavice** od Din 7.— naprej. **Za kvaliteto** prevzamem polno garancijo!

Nadalje nudim: **Vezenike** meter od Din -75 naprej, **čipke** meter od Din 1.— naprej, **svilene irake** meter od Din 1.— naprej. Vsake vrste **sukanca, prejce, igel, gumbov** ter raznega pribora za **šivilje in krojače** po brezkonkurenčnih cenah. — Ročno delane **otročje čevlje** ter **sandale** iz usnja od Din 24.— naprej. — **Lastno vezenje, predtiskanje in pletenje!**

Velika izbira: **srajc, spodnjih hlač, samoveznic, palic, dežnikov i. t. d.**

Po znižanih cenah! 319 Samo Aleksandrova c. 19

1. aprila **velikonočna prodaja**
 se prične **velikonočna prodaja**
 v znani konfekcijski in modni trgovini **T. Kuder nasl. D. CERLINI, Celje, Glavni trg 14**

Spomladanski plašči, obleke, predpasniki, fantovske obleke, dekliske obleke, kravate, srajce, čepice, klobučki. Velika izbira »Pekov«-čevljev, svila, pepelin, blago za plašče in bluže. — **Velika izbira.** — **Nizke cene.** — **Strogo solidna postrežba.** 463

Zlato uro zastonj

ter mnoge druge dragocene darove dobe odjemalci strokovne urarske tvrdke H. SUTTNER. Natančneje o tem v novi veliki ilustrirani domači knjigi, katero tudi Vi **brezplačno dobite**, ako jo zahtevate od tvrdke Suttner. — V isti bode našli prave švicarske žepne 44 Din, dalje, za 98 Din ter prave Anure po od 44 pestne ure od 98 ker budilke za 49 Din; dalje ure nihalk, zidne in kuhinjske ure, verižice, prstane, okrasne predmete in darove iz zlata, srebra i. t. d. v ogromni izbiri po skoro **originalnih tvorniških cenah!** Zahtevajte takoj sedaj to brezplačno veliko domačo knjigo od tvrdke 211

H. SUTTNER, Ljubljana št. 992

Preč z ročnim klepanjem!

Izu n, v vseh kulturnih državah patentiranega, brezvzmetnega „**Stubaier**“ - Brzoklepalnika

je blagoslov za vsakega poljedelca!

Nobenega zamudnega klepanja več! - Nobenih škrbim, nobenih mehurčkov več! - Vsaka, tudi najtrša kosa, se v 2 do 3 minutah bolje in lepše skleplje, kot je to mogoče z dosedanjim navadnim ročnim klepanjem pri najvišji izurjenosti!

Prednosti: Sigurno, nikoli ne odpovedujoče delovanje, največja trpežnost, enostavna konstrukcija in ravnanje! - Reparaturo izključeni! - Lahko prenosljiv, ker tehta samo 9 kg.

Poljedelci! Kupite si to praktično gospodarsko orodje! S tem si prihranite na času, delu, denarju in jezi! - Mnogobrojna zahvalna in priznana pisma na razpolago! - Prospekte, navodila in vsa ostala pojasnila Vam da brezplačno

Kupcem oddano tudi krajevno zastopstvo!

Friderik Kratz, d. z o. z., Stražišče pri Kranju št. 15

Krojaškega pomočnika sprejemem takoj: **Eduard Steblovnik, Gotovlje, p. Zalec.** 469

Majerja sprejemem, ki razume vsa viničarska dela, z 2-3 delavnimi močmi. Sprejemem tudi služkinjo: **Vošnjak, Slov. Bistrica.** 425

Vzamem v najem srednje posestvo, tudi mlin. Poštno ležeče **Zagorje ob Savi 22.** 412

Prodajam voz s 14 sedeži v dobrem stanju, pripravno za požarno brambo: **Klobasa F., Sv. Lenart v Sl. g. 101.** 467

Prodajam 2 leta staro svinjo, voz sena, žrmlje, šivalni stroj: **I. Ploj, Bratislavci 47, p. Moškanjci.** 470

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

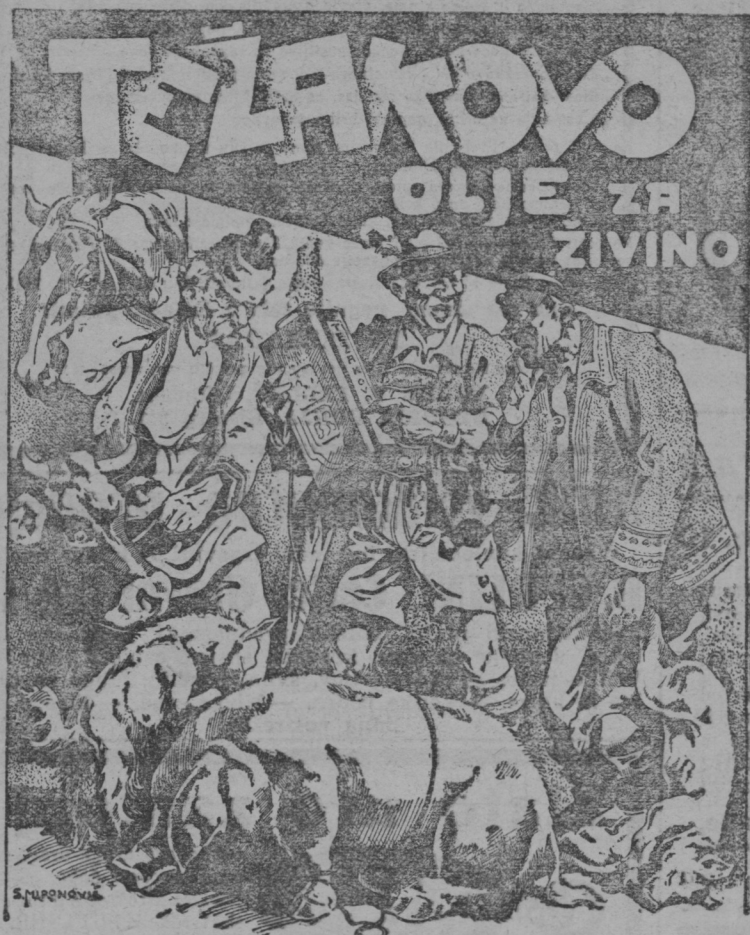
Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vsa prošnja rešuje brezplačno. 4

„Težakovo olje za živino“ se dobi samo pri M. Težaku, Zagreb, Gundulićeva ul. 13

v kantinah od 5 kg in stane ena kantica s poštnim povzajem Din 125.—.

To olje je nesporno najuspešnejše sredstvo za krmljenje slabotne in zabirane živine in sicer radi bogate vsebine na vitaminu A in posebno radi vitamina D, ki ga v drugem nobenem krmilu ni.

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Trgovski dom

v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98 1/2 mtr z 36 velikimi izlozbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastoj. 1399 Modne knjige zastoj.

Kmelovke 4000 komadov impregnirane proda tudi manjše množine I. Detiček, P. sje, Velenje. 417

Cepljeno trsje: Burgundec bel in črn, Silvaner, Pošip, Velki Riesling, Gutedel, Ranfol, Izabela, cepljeno na Göthe št. 9 Rip. Port. I. Vrhnjak, trsničar, Pobrežje, pošta Sv. Vid niže Ptuja. 461

Vaša skrb

kaj bosie oblekli, all obuli je odveč ker kupite ↑

Moške obleke, lepe moderne že od Din 290, 350, 390, 450 itd.

Otroške obleke od 3-6 let à Din 115, 130, 150 itd. „ 7-10 „ „ „ 130, 150, 170, 225

Klobuke moderne, à Din 65, 75, 85, 98 itd. 394

Velika izbira perila, kravati, nogavic, čevljev itd. po najnižjih cenah

pri
JAKOB LAH
Maribor, samo Glavni trg št. 2

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači   Pred franciskansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjizlice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Noben rokodelac,
delavec,
kmet ali
meštan
ne zamudi

ogledati si dospelo

TIVAR
obleke

za se in svoje otrokel

Kakovost izvrstna! 462
Cene neverjetno nizke!

Samo v manufakturni
in konfekcijski trgovini
J. MASTNAK
Celje, Kraja Petra c. 15

Zaloga:

Stekla
Porcelana
Svetiljk
Ogledal
Okvirjev
Slik
Kipov
Vsakovrstnih
šip 1. i. d.

FR. STRUPI
CELJE

Prevzema vsa
stavbna in dru-
ga steklarska
dela. Najnižje
cene in solidna
postrežba. 23

Prava pot ki vodi do
zdravih živcev!

Bolni, onemogli živci
zagrene življenje, po-
vzročajo mnogo trp-
ljenja kot bodeče in
trgajoče bolečine,
omotico, bojazen, šu-
menje v ušesih, mo-
tenje prebave, ne-
spanje, nedelavno t
in druge neprijetne
pojave. Moja izšla
poučna razprava ka-
že Vam pravo pot,
kako se osvobodite
vseh teh
bolezni. V isti
opisani so vzroki, po-
stanke in zdravljenje
živčnih bolezni po
dolgotrajni izkušaji.

To knjigo zdrav-
ljenja pošljemo vsa-
komur popolnoma
brezplačno
ako piše na spodnji
naslov. 465

Tisoče zahvalnic potrjuje edini postoječi uspeh neumornega vest-
nega preizkuševalnega dela za dobrobit bolnega človeštva. Kdor pripa-
da tej veliki četi živčno bolnih in kdor na teh mnogobrojnih pojavih
boluje, si mora nabaviti knjižico mojega lečenja!

Prepričajte se sami,

da Vam ne obljubljam nič neresničnega, kajti v prihodnjih dveh tednih
pošljem vsakomur, ki mi piše, popolnoma zastonj in franko to poučno
razpravo. Dopisnico je poslati na:

ERNST PASTERNAK, BERLIN, S. O. Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt. 324.

Kedaj je blago po ceni?

samo tedaj, ako je tudi dobro, to pa kupite samo v trgovini

JOS. FARKAŠ, Sv. Jurij ob Ščav.

kateri Vam postreže z dobrim blagom in po najnižjih cenah. V zalogi ima vedno najnovejše vzorce volnenega in svilenega blaga, šofe, kamgarne, cefirje, kotone, barvarski druk, vse vrste platno, sešite obleke za otroke in odrasle, veliko izbiro nogavic itd. — Vseh vrst zelenjadnih, cvetličnih semen. — Za bicikliste najmočnejše plašče, zračnice in vse posamezne dele. 470

Pesa, garantirano sveže seme rumene bečenoške in rdeče Mamut-pese, 1 liter po 6 Din, 1 kg po 20 Din, kakor vsi druge vrste vrtnih in cvetličnih semen se proslava najceneje v špicerjski trgovini Josip Krempl, Maribor, Mol ska cesta 9. 473

Ure,
zlatnina,
očala.

Rudilke po Din 50

Zajamčeno prvovrsta izdelke
kupite samo pri urarju
M. Ilger-jevem Sinu

Maribor, Gosposka ulica 15
Popravila hitro, dobro in poceni!

Konjar, vešč vseh kme-
tjskih del in zanesljiv,
se sprejme na vinarski
in sadjarski šoli v Ma-
riboru. Nastop službe
takoj. Plača po dogo-
voru. 413

Mladi oženjen par s 4
močmi išče mesto vini-
čarja ali majerja. Ivan
Bogolin, viničar, vas
Bučerca št. 7, p. Videm
Krško. 407

Ne zamudite prilike!

Vsled pomanjkanja gotovine kupite za časa
velike prodaje po brezkonkurenčnih cenah
blago za moške in ženske obleke in perilo,
gotovo perilo, predpasnike, nogavice in druge
potrebščine. Oglejte si izložbe in primerjajte
cene ne samo blagu ampak kvaliteti! 382

JANEŠ & HROVAT / Maribor
Kralja Petra trg 9 (desni breg Drave)

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

I. L. Z. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 53,000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne pla-
čajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja. 1

Nalezljivi katar v nožnici.

„... V zadoščenje sem slišal, da „Bissulin“ na domeni čisto izvrstno učinkuje inalezljivi katar že dve leti ni nastopil s svojimi slabimi posledicami.“ Živinozdravnik Dr. H. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 31 Jg. Nr. 36.

„Bissulin“ se dobi samo na odredbo živinozdravnika H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen. Knjižico (brošuro) s sliko boleznai brezplačno po zalogi: „LYKOS“ Mr. K. VOUK, ZAGREB, Jurjevska ul. 8 594-7

Vse potrebščine

179

za

novorojenčke

L. PUTAN, Celje

Ustanovljeno leta 1898

ŽIGA WEISS konfekcijska trgovina

Celje-Gaberje 3 (v hiši g. Plevčak)

Cenj. občinstvu uljudno naznanjam, da imam veliko zalogo najnovejšega češkega in angleškega blaga po najnižji ceni. Ravnotako izgotovljene obleke za dečke in gospode v vsaki velikosti in najnovejših krojih.

423

Deške obleke od Din 80.—, 150.—, 250.—.

Obleke za gospode od Din 300.— naprej.

Delavske obleke od Din 200.— naprej.

Nadalje lastno izdelovanje oblek po meri in najnovejšem kroju.

Semena vsakovrstna, kakor Semena

travno, deteljno, pesno in vrinarsko seme v najboljši kakovosti priporoča

293

stareznana tvrdka **M. BERDAJS**

• Ustanovljeno 1869 • **MARIBOR** ceniki na razpolago!

Moje delo je lahko

ker perem po načinu **Gazela**. Vočo najprvo omeščam z navadno sodo, s čemer je učinek mila še enkrat bolj izdaten. Poskusite tudi Vi in ne pozabite pri tem na pravo terpentinsvo **MILO GAZELA**.

184

Lisičje,

dihurjeve, kunine in druge kože od divjačine, kupuje I. Ratej, trgovec, Slov. Bistrica. 1475

Pohišstvo — Preproge

posteljina, pločki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištoena tkanina i. t. d. najboljše in najceneje pri **Karlu Preis**

Brezplačni ceniki! **Maribor**, Gosposka ulica 20

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85,000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zaslavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem,

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192